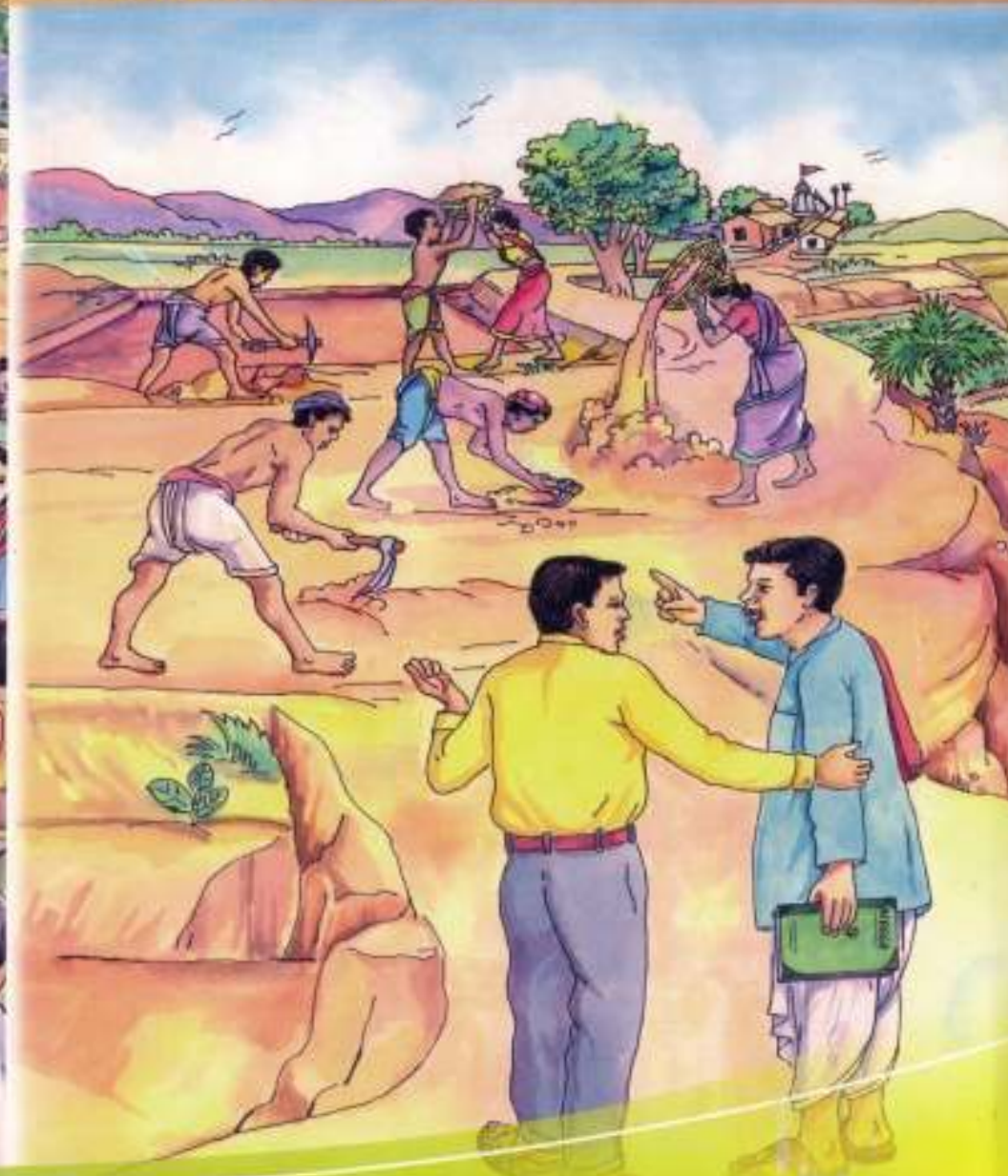
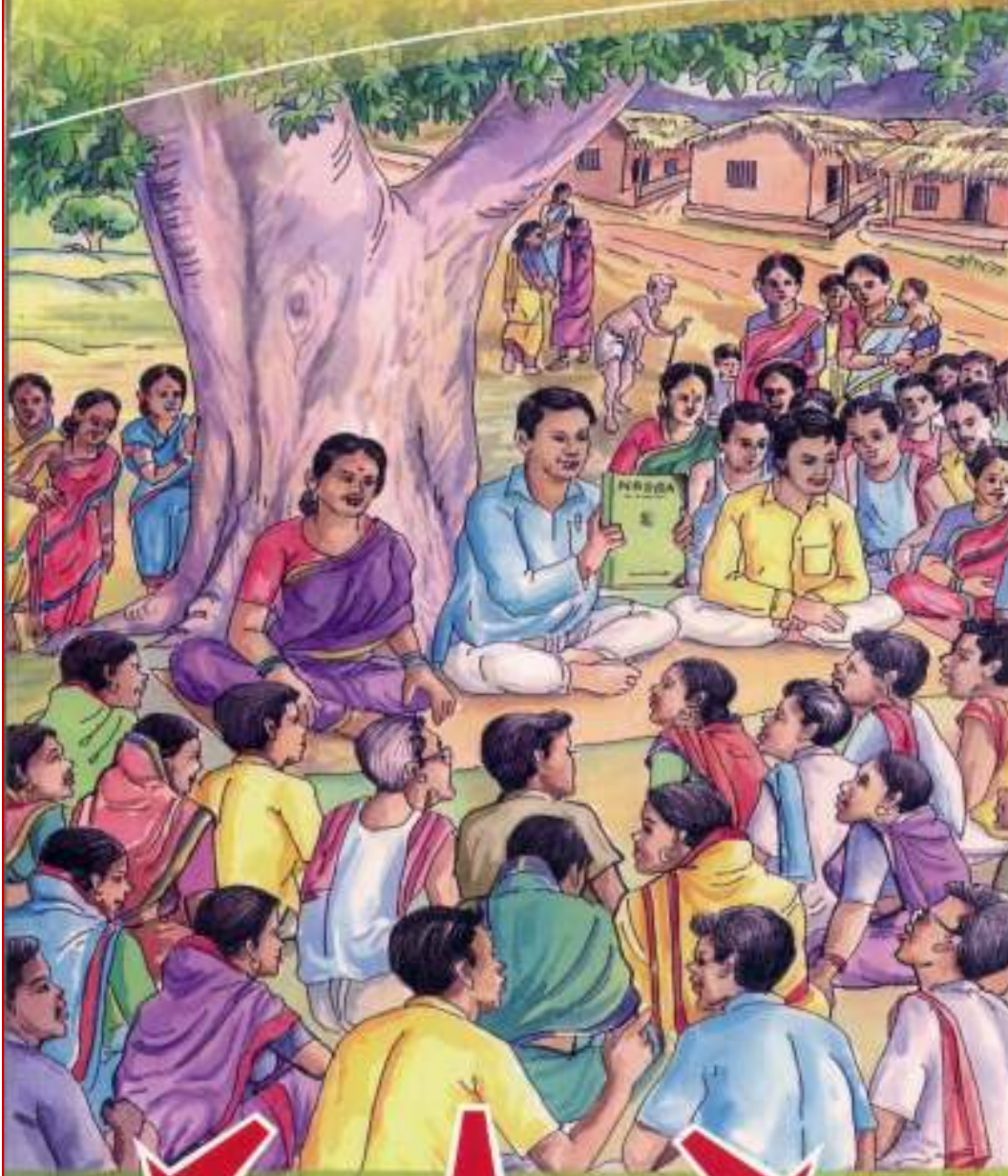

N R E G A

ଜାତୀୟ ଗ୍ରାମୀଣ ନିର୍ମୂଳ କର୍ମନିଯୁକ୍ତି ଥାଉନ

ବରଷାଞ୍ଚ

କରକାର୍ତ୍ତ

କୋ (ମଜୁରୀ)

ଗ୍ରାମ୍ୟ ସ୍ତରୀୟ ଯୋଗାଯୋଗ ପୁସ୍ତିକା

ଜାତୀୟ ଗ୍ରାମୀଣ ନିର୍ମୂଳ କର୍ମନିଯୁକ୍ତି ଥାଉନ୍

ଗ୍ରାମ୍ୟସ୍ତରୀୟ ଯୋଗାଯୋଗ ପୁସ୍ତିକା

Spread the light of freedom

ପ୍ରକାଶକ : ସ୍ପ୍ରେଡ୍, କୋରାପୁଟ

ବିଷୟ ପ୍ରସ୍ତୁତି
ରାମକୃଷ୍ଣ ସୁରଦେଓ
ନୀଳିମା ବିଶ୍ୱାଳ

SPREAD

P.O. Box No. - 12
At/Po. - New Janiguda,
Dist. - Koraput
Pin : 764020
e-mail : spreadkoraput@sify.com
Phone : 06852 - 250326 / 251018
www.spread.org.in

- ପୁଷ୍ଟିକାର ଶିରୋନାମା
  - ପ୍ରକାଶକ
  - ସହାୟତା ପ୍ରଦାନକାରୀ ଅନୁଷ୍ଠାନ
  - ବିଶେଷ ସହାୟତା
  - ପ୍ରସ୍ତୁତକାରୀ ଦଳ
  - ବିଷୟ ପ୍ରସ୍ତୁତି
  - ସଂପାଦନା
  - ରେଖାଚିତ୍ର
  - ପ୍ରକାଶନ ସମୟ
- ଜାତୀୟ ଗ୍ରାମୀଣ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କର୍ମନିଯୁକ୍ତି ଆକର୍ଷ
ଗ୍ରାମ୍ୟସ୍ତରୀୟ ଯୋଗାଯୋଗ ପୁଷ୍ଟିକା
  - ସ୍ତେଡ, କୋରାପୁଟ
  - PRIA-DFID, ଭୁବନେଶ୍ୱର
  - ରାମକୃଷ୍ଣ ସୁରଦେଓ
  - ରାମକୃଷ୍ଣ ସୁରଦେଓ
  - ନୀଳିମା ବିଶ୍ୱାଳ
  - ନୀଳିମା ବିଶ୍ୱାଳ
  - ବାବାଜି ଚରଣ ପରିଡ଼ା
  - ବିଦ୍ୟାଧର ମହାରଣା
  - ନଭେମ୍ବର, ୨୦୦୮

ମୂଖବନ୍ଧ

କୋରାପୁଟ ଜିଲ୍ଲାର ଆଦିବାସୀ ଅଧ୍ୟୁଷିତ ଅଞ୍ଚଳରେ ବସବାସ କରୁଥିବା ଗରିବ ଲୋକମାନଙ୍କର ଜୀବନ ଶୈଳୀରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଆଣିବା ତଥା ଦୀର୍ଘଦୂର ଦୁରାକରଣ ନିମନ୍ତେ ଜାତୀୟ ଗ୍ରାମୀଣ ନିର୍ବିତ୍ତ କର୍ମନିଯୁକ୍ତି ଆଇନ, ୨୦୦୬ ଆମ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଯିବା ଉନ୍ନତିପଥର ଏକ ପାହାଚ ସଦୃଶ । ବିଭିନ୍ନ ଉନ୍ନତିମୁଳକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଓ ପ୍ରକଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେଉଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଜାତୀୟ ଗ୍ରାମୀଣ ନିର୍ବିତ୍ତ କର୍ମନିଯୁକ୍ତି ଆଇନ ଅନ୍ୟତମ । ଦୀର୍ଘଦୂର ଦୁରାକରଣ ନିମନ୍ତେ ଏହା ସରକାରଙ୍କର ଏକ ଦୃଢ଼ ପଦକ୍ଷେପ ।

ମାତ୍ର ଅନେକ ସମୟରେ ଦେଖାଯାଉଛି ଏହି ଉନ୍ନତିମୁଳକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ / ପ୍ରକଳ୍ପ / ଆଇନ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେଉଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳରେ ଥିବା ଲୋକମାନଙ୍କ ପାଖରେ ପହଞ୍ଚିପାରୁ ନାହିଁ । ଯଦି ବା ପହଞ୍ଚୁଛି ଲୋକମାନଙ୍କ ପାଖରେ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଜ୍ଞାନର ଅଭାବ ରହିଛି । ଯାହାଦ୍ୱାରା କି ବିକାଶ ପ୍ରକ୍ରିୟା ବାଧାପ୍ରାପ୍ତ ହେଉଛି । ଜାତୀୟ ଗ୍ରାମୀଣ ନିର୍ବିତ୍ତ କର୍ମନିଯୁକ୍ତି ଆଇନ ୨୦୦୬ ମସିହା ଫେବୃୟାରୀ ମାସରୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ, ଆଜି ବି କୋରାପୁଟ ଜିଲ୍ଲାର ଅନେକ ସାଧାରଣ ଲୋକ ଏହି ଆଇନ ବିଷୟରେ ଅଜ୍ଞ ।

ଜାତୀୟ ଗ୍ରାମୀଣ ନିର୍ବିତ୍ତ କର୍ମନିଯୁକ୍ତି ଆଇନକୁ ଲୋକାଭିମୁଖୀ କରି ଜନସଚେତନତା ସୃଷ୍ଟି କରିବା ଦିଗରେ ସହାୟତା କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଏହି ପୁସ୍ତିକାଟିକୁ ପ୍ରକାଶନ କରାଯାଇଛି । ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳରେ ଥିବା ସାଧାରଣ ଲୋକମାନଙ୍କ ପାଖରେ ଏହା ପହଞ୍ଚିବା ସହ ସଚେତନତା ବୃଦ୍ଧି କରିବା ଏହି ପ୍ରକାଶନର ମୁଳ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ।

ଏହି ଗ୍ରାମ୍ୟସ୍ତରୀୟ ଯୋଗାଯୋଗ ପୁସ୍ତିକାଟିକୁ ସରଳ, ସହଜ ଓ ବୋଧଗମ୍ୟ କରିବା ପାଇଁ ଯଥେଷ୍ଟ ପ୍ରୟାସ କରାଯାଇଛି । ଚାଳିମ୍, କର୍ମଶାଳା, ସଭା ଇତ୍ୟାଦି ମାଧ୍ୟମରେ ଏହି ପୁସ୍ତିକାଟିକୁ ବ୍ୟବହାର କରି ସାଧାରଣ ଲୋକଙ୍କ ପାଖରେ ଜାତୀୟ ଗ୍ରାମୀଣ ନିର୍ବିତ୍ତ କର୍ମନିଯୁକ୍ତି ଆଇନ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ସୂଚନା ଓ ତଥ୍ୟ ପହଞ୍ଚାଇବା ସହ ସଫଳତାର ସହ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଯାଇପାରିବ । ଏହି ପୁସ୍ତିକା କ୍ଷେତ୍ରକର୍ମୀ, ସାଧନ ବ୍ୟକ୍ତି ଓ ତାଲିମ୍ଦାତାଙ୍କ ପାଇଁ ବିଶେଷ ଉପଯୋଗୀ । ପୁସ୍ତିକାର ବ୍ୟବହାର ବିଧି ସଂପର୍କରେ ପ୍ରାରମ୍ଭରେ ସୂଚନା ଦିଆଯାଇଛି । ପୁସ୍ତିକାର ଉନ୍ନତି ପାଇଁ ଆମେ ଆପଣଙ୍କର ସୁଚିନ୍ତିତ ମତାମତକୁ ସ୍ୱାଗତ କରୁ ।

ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ମହାନ୍ତି

ସମ୍ପାଦକ

ସ୍ତ୍ରୋତ,

କୋରାପୁଟ, ଓଡ଼ିଶା

ସ୍ୱାକୃତି ପତ୍ର

ପ୍ରିୟା - ଡି.ଏଚ୍.ଆଇ.ଡି., ଭୁବନେଶ୍ୱର, ଓଡ଼ିଶାର ଆର୍ଥିକ ସହାୟତାରେ ଏହି ପୁସ୍ତିକା ପ୍ରକାଶନ ସମ୍ଭବ ହୋଇପାରିଛି । ଆମେ ଏହି ସହାୟତା ପାଇଁ ପ୍ରିୟା - ଡି.ଏଚ୍.ଆଇ.ଡି.କୁ ଧନ୍ୟବାଦଦେଉଛୁ ।

ଏହି ଜାତୀୟ ଗ୍ରାମୀଣ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କର୍ମନିଯୁକ୍ତି ଆଇନ୍ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଯୋଗାଯୋଗ ପୁସ୍ତିକା “ସ୍ତ୍ରେଟ୍”ର କର୍ମକର୍ତ୍ତା, ଆଞ୍ଚଳିକ ଗୋଷ୍ଠୀ, ପରାମର୍ଶଦାତା ତଥା କେତେକ ବ୍ୟକ୍ତିବିଶେଷଙ୍କର ପ୍ରତ୍ୟେକ ଓ ପରୋକ୍ଷ ଅବଦାନ ଦ୍ୱାରା ସମ୍ଭବ ହୋଇପାରିଛି । ଏହି ଅବଦାନ ପାଇଁ ଆମେ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଧନ୍ୟବାଦଦେଉଛୁ ।

ଯୋଗାଯୋଗ ସମ୍ପାଦକ କୌଶଳ ତଥା ବିଷୟ ପ୍ରସ୍ତୁତି ସହାୟତା ପାଇଁ ଆମେ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ରାମକୃଷ୍ଣ ସୁରଦେଓ ଓ ନୀଳିମା ବିଶ୍ୱାଳକୁ ଧନ୍ୟବାଦଦେଉଛୁ । ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ବାବାଜି ଚରଣ ପରିଡ଼ାଙ୍କୁ ସମ୍ପାଦନା ସହାୟତା ପାଇଁ ଧନ୍ୟବାଦଦେଉଛୁ । ରେଖାଚିତ୍ର ସହାୟତା ପାଇଁ ଆମେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ବିଦ୍ୟାଧର ମହାରଣାଙ୍କୁ ଧନ୍ୟବାଦଦେଉଛୁ ।

ସ୍ତ୍ରେଟ୍,
କୋରାପୁଟ, ଓଡ଼ିଶା

ପୁଷ୍ଟିକା ସମ୍ପନ୍ନରେ ପଦେଅଧେ

ପ୍ରତ୍ୟେକ ମଣିଷ ସ୍ୱପ୍ନ ଦେଖେ ଏକ ସୁନ୍ଦର ଜୀବନ... ସୁନ୍ଦର ଘର । ଯେଉଁଠି ସେ ଓ ତାର ପରିବାର ଦି'ମୁଠା ଖାଇବାକୁ ପାଇଥାନ୍ତେ । ଆଶ୍ରୟ ନେବା ପାଇଁ ମୁଣ୍ଡ ଉପରେ ଛାଡ଼ଟିଏ ଥିବ, ଆଉ ନିଜର ଶରୀରକୁ ଆବରଣ କରିବାପାଇଁ ଦୁଇଖଣ୍ଡ ବସ୍ତ୍ର ଥିବ । ଏହା କେବଳ ମଣିଷର ସ୍ୱପ୍ନରେ ସୀମିତ ନୁହେଁ ବରଂ ଆମ ଦେଶର ସମ୍ପାଦନରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ମଣିଷ ତାର ଏହି ମୌଳିକ ଆବଶ୍ୟକତା ପୂରଣ କରିବାର ଅଧିକାର ରହିଛି ଓ ଏଥି ସମ୍ପନ୍ନରେ ଆଜନ ସବୁ ଲିପିବଦ୍ଧ ହୋଇ ରହିଛି ।

ତେବେ ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠେ ଏତେ ସବୁ ଆଇନ ଆଇ ମଧ୍ୟ ଏତେ ଅନ୍ୟାୟ କାହିଁକି ? ଖଣି, ଖାଦ୍ୟ ଇତ୍ୟାଦି ସମ୍ପଦରେ ଭରପୂର ଆମ ରାଜ୍ୟରେ ୪୭% ଲୋକେ ରହିବ କାହିଁକି ? ଯେଉଁମାନେ ଦି'ମୁଠା ଖାଇବା ପାଇଁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ଜୀବନ ସହ ସଂଗ୍ରାମ କରୁଛନ୍ତି । କେତେକେକେ ଘରେ ତୁଳା ଲୁଚାଇ ଓ କେତେକେକେ ନାହିଁ । କେତେକେକେ କାମକରୁଣା ମିଳୁଛି ଓ ଅନ୍ୟକେକେ ନାହିଁ । ନା ଦୁଇଖଣି ଖାଇବାକୁ ଅଛି... ନା ଜମି ଦିହଟିଏ ଅଛି... ନା ରହିବାକୁ ଘରଟିଏ ଅଛି... ନା ପିନ୍ଧିବାକୁ କୁଣା ଅଛି... ।

ତଥାପି ଏତେ ସବୁ “ନାହିଁ” ଭିତରେ ବି କିଛି “ହଁ”ର ଆଲୋକ ରହିଛି । ଏହା ହେଲା ମଣିଷର ଆଶା ଓ ବିଶ୍ୱାସ । ସ୍ୱପ୍ନକୁ ବାସ୍ତବ ରୂପ ଦେବା ପାଇଁ ଏହି ଗରିବ ଲୋକମାନଙ୍କର ସଂଗର୍ଷ ଜାରି ରହିଛି । ଗରିବା ହତାଶତା ତଥା ପରିସ୍ଥିତିରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଆଣିବା ପାଇଁ କେବଳ ଗରିବ ଲୋକମାନେ କାହିଁକି, ସରକାର, ସ୍ୱେଚ୍ଛାସେବୀ ଅନୁଷ୍ଠାନ ଓ ବିଭିନ୍ନ ଲୋକ ସଂଗଠନଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରୟାସ ମଧ୍ୟ ସ୍ୱାଗତଯୋଗ୍ୟ ।

ଗରିବ ଲୋକମାନେ କାମ କରି କିପରି ଦୁଇ ଓଜି ଖାଦ୍ୟ ପାଇପାରିବେ ସେଥିପାଇଁ ସରକାର ବିଭିନ୍ନ ଯୋଜନା, ପ୍ରକଳ୍ପମାନ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରୁଛନ୍ତି । ସେଥିମଧ୍ୟରୁ ଜାତୀୟ ଗ୍ରାମାଣ ନିର୍ବିତ କର୍ମନିଯୁକ୍ତି ଆଇନ (NREGA) ଅନ୍ୟତମ । ଜାତୀୟ ଗ୍ରାମାଣ ନିର୍ବିତ କର୍ମନିଯୁକ୍ତି ଆଇନ ୨୦୦୫ ମସିହା ଡିସେମ୍ବର ମାସ ୫ ତାରିଖରେ ରାଷ୍ଟ୍ରପତିଙ୍କ ଅନୁମୋଦନ କ୍ରମେ ପାର୍ଲିଆମେଣ୍ଟରେ ଗୃହୀତ ହୋଇଥିଲା । ଏହି ଆଇନ ଆମ ରାଜ୍ୟରେ ୨୦୦୬ ମସିହା ଫେବୃୟାରୀ ମାସରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଗଲା । ଏହି ଆଇନର ବିଶେଷତ୍ୱ ହେଲା, ଗୋଟିଏ ପରିବାର ବର୍ଷକୁ ୧୦୦ ଦିନ କାମ ନିର୍ବିତ ଭାବେ ପାଇପାରିବ, ଯାହାକି ତାଙ୍କର ବର୍ତ୍ତମାନର ପରିସ୍ଥିତିରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଆଣିବା ପାଇଁ ସହାୟ ହୋଇପାରିବ । ଏହି ଆଇନ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବାର ଅବେଳ ବର୍ଷ ବିତିଯାଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଏହାର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତାରେ କିଛି ବ୍ୟତିକ୍ରମ ପରିଲକ୍ଷିତ ହୋଇଛି । କେଉଁଠାରେ ଆବେଦନ କରିବାର ଫର୍ମ ନାହିଁ ଓ କେଉଁଠି ଲୋକମାନେ ଜବ୍ କାର୍ଡ ପାଇ ପାରୁନାହାନ୍ତି । କେଉଁଠାରେ ଭଣ୍ଡା ମିଳୁନି ଓ କେଉଁଠାରେ କାମ ମିଳୁନି । ଆଉ କେଉଁଠାରେ ଯୋଜନା ପାଇଁ ଆସୁଥିବା ଲକ୍ଷ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇନପାରି ଫେରି ଯାଇଛି ଇତ୍ୟାଦି... । ତେବେ ଏସବୁ ଅସୁବିଧାର ମୂଳ କାରଣ ହେଲା ଲୋକମାନଙ୍କର ସଚେତନତାର ଅଭାବ ।

ଏଣୁ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ସଚେତନ କରାଯିବା ସହ ଜାତୀୟ ଗ୍ରାମାଣ ନିର୍ବିତ କର୍ମନିଯୁକ୍ତି ଆଇନକୁ ସଫଳତାର ସହ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଇବା ଆମ ସମସ୍ତଙ୍କର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଓ ଦାୟିତ୍ୱ । NREGA କୁ ସଫଳତାର ସହ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ପାଇଁ ଲୋକ ସଂଗଠନ ଅନୁଷ୍ଠାନ (CBOs) ଠାରୁ ଆରମ୍ଭ କରି ପଞ୍ଚାୟତ ଅନୁଷ୍ଠାନ, ଜିଲ୍ଲା ପରିଷଦ, ପୁଞ୍ଜାସନ ତଥା ରାଜନୈତିକ ସ୍ତରର ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କର ରୂମିକା ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ, ଯାହାକି ଏହି ପୁଷ୍ଟିକାଟିରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି ।

ଏହି ପୁଷ୍ଟିକାଟି ଏକ ଗ୍ରାମ୍ୟସ୍ତରୀୟ ଯୋଗାଯୋଗ ପୁଷ୍ଟିକା ରୂପେ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଛି । ଏହି ପୁଷ୍ଟିକାଟିର ଛବି ତଥା କେଶା ସରକ, ସହକ ଓ ବ୍ୟବହାରୀ ହେବା ସହ ଲୋକମାନଙ୍କର ଜୀବନ ଶୈଳୀରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଆଣିବା ଦିଗରେ ସହାୟକ ହୋଇପାରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଆମେ ଯଥାସାଧ୍ୟ ଚେଷ୍ଟା କରିଛୁ । ବିଭିନ୍ନ ଅନୁଷ୍ଠାନର କ୍ଷେତ୍ର କର୍ମୀମାନେ ଏହି ପୁଷ୍ଟିକାଟିକୁ ବ୍ୟବହାର କରି ଲୋକମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଜନ ସଚେତନତା ସୃଷ୍ଟି କରାଇବା ସହ ଜାତୀୟ ଗ୍ରାମାଣ ନିର୍ବିତ କର୍ମନିଯୁକ୍ତି ଆଇନକୁ ସଫଳତାର ସହ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଇ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଆଣିପାରିଲେ ଆମେ ଉତ୍ସାହିତ ହେବୁ ।

ପୁଷ୍ଟିକାର ବ୍ୟବହାର ବିଧି

୧. ପୁଷ୍ଟିକାଟିକୁ ବ୍ୟବହାର କରିବା ପୂର୍ବରୁ ଭଲଭାବରେ ପଢ଼ନ୍ତୁ ।
୨. ଏହାକୁ ଭଲଭାବେ ବୁଝି ନିଶ୍ଚିତ ହୁଅନ୍ତୁ ଯେ, ଆପଣ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଚିତ୍ର ଏବଂ ଚିତ୍ର ମାଧ୍ୟମରେ ବୁଝାଯାଇଥିବା ବିଷୟବସ୍ତୁ, ସୂଚନା ତଥା ଧାରଣାକୁ ପ୍ରାକ୍ତନଭାବେ ବୁଝି ପାରିଛନ୍ତି ଏବଂ ଗାଁ ଲୋକଙ୍କୁ ବୁଝାଇ ପାରିବେ ।
୩. ଆପଣ ଦଳ ସହିତ ଅର୍ଦ୍ଧକୁଞ୍ଜାକାରରେ ବସନ୍ତୁ ।
୪. ଦଳର ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀ ସଂଖ୍ୟା ୨୦-୨୫ ଜଣ ମଧ୍ୟରେ ହୋଇଥିବା ଦରକାର ।
୫. ପୁଷ୍ଟିକାର ଚିତ୍ର ଥିବା ପାଖଟିକୁ ଦଳ ପଟକୁ ରଖନ୍ତୁ, ଯେପରି ଦଳର ପ୍ରତ୍ୟେକ ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀ ଭଲଭାବେ ଦେଖିପାରିବେ ।
୬. ଆପଣ ପୁଷ୍ଟିକାଟିକୁ ଏପରି ଧରନ୍ତୁ ଯେପରି ଆପଣଙ୍କ ହାତ ଚିତ୍ରଟିକୁ ଘୋଡ଼ାଇ ନଦିଏ ।
୭. ଚିତ୍ରପଟଟି ଦଳକୁ ଦେଖାଇବା ବେଳେ ତା'ର ପଛପାଖ ପୃଷ୍ଠାରେ ଲେଖାଯାଇଥିବା ବିଷୟବସ୍ତୁ ପଢ଼ି ଆଲୋଚନା ଆରମ୍ଭ କରନ୍ତୁ ।
୮. ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀ ମାନଙ୍କୁ ଚିତ୍ରରେ କ'ଣ ଦେଖୁଛନ୍ତି ଏବଂ ସେଥିରୁ ସେମାନେ କ'ଣ ବୁଝୁଛନ୍ତି ବୋଲି ପଚାରନ୍ତୁ ।
୯. ଆଲୋଚନାକୁ ଆଗେଇ ନେବା ପାଇଁ ଚିତ୍ର ପଛପଟେ ଲେଖାଥିବା ବିଶ୍ଳେଷଣାତ୍ମକ ପ୍ରଶ୍ନ ଗୁଡ଼ିକର ସାହାଯ୍ୟ ନେବା ସଂଗେ ସଂଗେ ନିଜ ମନରୁ ମଧ୍ୟ ବିଷୟବସ୍ତୁ ସମ୍ବନ୍ଧିତ ପ୍ରଶ୍ନ କରି ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀ ମାନଙ୍କୁ ଆଲୋଚନାରେ ସକ୍ରିୟ କରାଇ ପାରିବେ ।
୧୦. ସରକରାଞ୍ଚାରେ ଦଳକୁ ପ୍ରଶ୍ନ ପଚାରିବୁ ଏବଂ ଦଳରୁ ଉତ୍ତର ପାଇବା ପାଇଁ ଚେଷ୍ଟା କରି ଆଲୋଚନାକୁ ଆଗେଇ ନିଅନ୍ତୁ ।
୧୧. ଲିଖିତ ପ୍ରଶ୍ନ ଏବଂ ଉତ୍ତରକୁ ଦଳରେ ପଢ଼ି ଦିଅନ୍ତୁ ନାହିଁ । ଏହା କେବଳ ଆପଣଙ୍କ ଜାଣିବା ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ।
୧୨. କୌଣସି ବିଷୟରେ ଦଳ ଯଦି ଭଲର ଦେବାରେ ଅକ୍ଷମ ହୁଏ, ତେବେ ଆପଣ ସେ ବିଷୟରେ ବୁଝାଇ ଦିଅନ୍ତୁ ।
୧୩. ଆଲୋଚନାକୁ ଜୀବନ୍ତ ଓ ଗତିଶୀଳ କରିବା ପାଇଁ ବିଷୟବସ୍ତୁ ସହ ସାମଞ୍ଜସ୍ୟ ଥିବା ଉଦାହରଣ ଓ ଘଟଣା ନିଜେ ଦଳରେ କହିପାରିବି । ଯଥାସାଧ୍ୟ ନିକଟସ୍ଥ ଗ୍ରାମଗୁଡ଼ିକରେ ଘଟୁଥିବା ଘଟଣାକୁ ଉଦାହରଣ ରୂପେ ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ ।
୧୪. ଦଳର ପ୍ରତ୍ୟେକ ସଦସ୍ୟଙ୍କୁ ଆଲୋଚନାରେ ଭାଗନେବା ପାଇଁ ଉତ୍ସାହିତ କରନ୍ତୁ ।
୧୫. ପୁଷ୍ଟିକାରେ ଥିବା ବାର୍ତ୍ତା ବା ତଥ୍ୟ ଗୁଡ଼ିକ ସହାୟକଙ୍କ ସୂଚନା ପାଇଁ ଥିବା କୋଠାରେ ଲେଖାଯାଇଛି । ସେହି ବାର୍ତ୍ତା ଓ ସୂଚନା ଦଳକୁ ଜଣାନ୍ତୁ ।
୧୬. ପରପୁଷ୍ଟାକୁ ଯିବା ପୂର୍ବରୁ ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀମାନେ କ'ଣ ବୁଝିଲେ ବା ଜାଣିଲେ ତାହା ପଚାରି, ତାର ସାରମର୍ମ ବା ଶିକ୍ଷଣୀୟ ବିଷୟବସ୍ତୁକୁ ଦଳରେ ଉପସ୍ଥାପନ କରନ୍ତୁ ।
୧୭. ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀମାନେ ଯାହା ବୁଝି ପାରିଲେ, ତାହା କିପରି ନିଜର ଅଭ୍ୟାସରେ ଓ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଲଗାଇ ପାରିବେ, ତାହା ପଚାରି, ସେମାନଙ୍କର ମତ ଓ ମତବ୍ୟକୁ ଦଳରେ ପୁନର୍ବାର ଦେଖାଇବୁ ଏବଂ ସେହି ପଦକ୍ଷେପ ଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେଇ ଆଲୋଚନାକୁ ଆଗକୁ ନିଅନ୍ତୁ ।

ଜାତୀୟ ଗ୍ରାମୀଣ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କର୍ମନିଯୁକ୍ତି ଆଇନ୍

ଚିତ୍ର ନଂ - ୧

ବିଶ୍ଳେଷଣାତ୍ମକ ପ୍ରଶ୍ନାବଳୀ :

- ଏହି ଚିତ୍ରରେ କଣ ଦେଖୁଛ ?
- ଚିତ୍ରର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଉପରି ତାଗରେ ଥିବା ଛବିଟି କଣ ?
- ଏହା କେଉଁଠାରେ ଅଛି ?
- ଏହି ପାର୍ଲିଆମେଣ୍ଟ ଭବନରେ କଣ ହୁଏ ତୁମର ଧାରଣା ଅଛି କି ?
- ଚିତ୍ରର ବ୍ୟବସ୍ଥାପକ ତଳ ଭାଗରେ କାହାର ଛବି ଦେଖୁଛ ?
- ଏହା କେଉଁଠାରେ ଅଛି ତୁମେ ଜାଣିଛ କି ?
- ଏହି ବିଧାନସଭା ଗୃହରେ କେଉଁମାନେ ବସନ୍ତି ଓ କଣ କରନ୍ତି ?

- ଚିତ୍ରର ମଝିଭାଗରେ ଥିବା ଛବିଟି କଣ ?
- ଏହି ସମ୍ବିଧାନରେ କଣ ସବୁ ଲେଖା ହୋଇଛି ?
- ଆଇନ୍ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ତୁମର ଧାରଣା କଣ ?
- ଏ ଆଇନ୍ ସବୁ କାହିଁକି ରହିଛି ?
- କି କି ଆଇନ୍ ସବୁ ରହିଛି ?
- ଜାତୀୟ ଗ୍ରାମୀଣ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କର୍ମନିଯୁକ୍ତି କେବଳ ଏକ ଯୋଜନା ନା ଏହା ଏକ ଆଇନ୍ ?
- ଜାତୀୟ ଗ୍ରାମୀଣ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କର୍ମନିଯୁକ୍ତି ଆଇନ୍ କେବେ ପ୍ରଣୟନ କରାଗଲା ?
- ଏହି ଜାତୀୟ ଗ୍ରାମୀଣ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କର୍ମନିଯୁକ୍ତି ଆଇନ୍ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ସମୟରେ RTI ଆଇନ୍ର ଆବଶ୍ୟକତା ରହିଛି କି ?

ଯୋଗାଯୋଗ ପାଇଁ ସୂଚନା

ବିଷୟବସ୍ତୁ : ଜାତୀୟ ଗ୍ରାମୀଣ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କର୍ମନିଯୁକ୍ତି ଆଇନ୍ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଧାରଣା

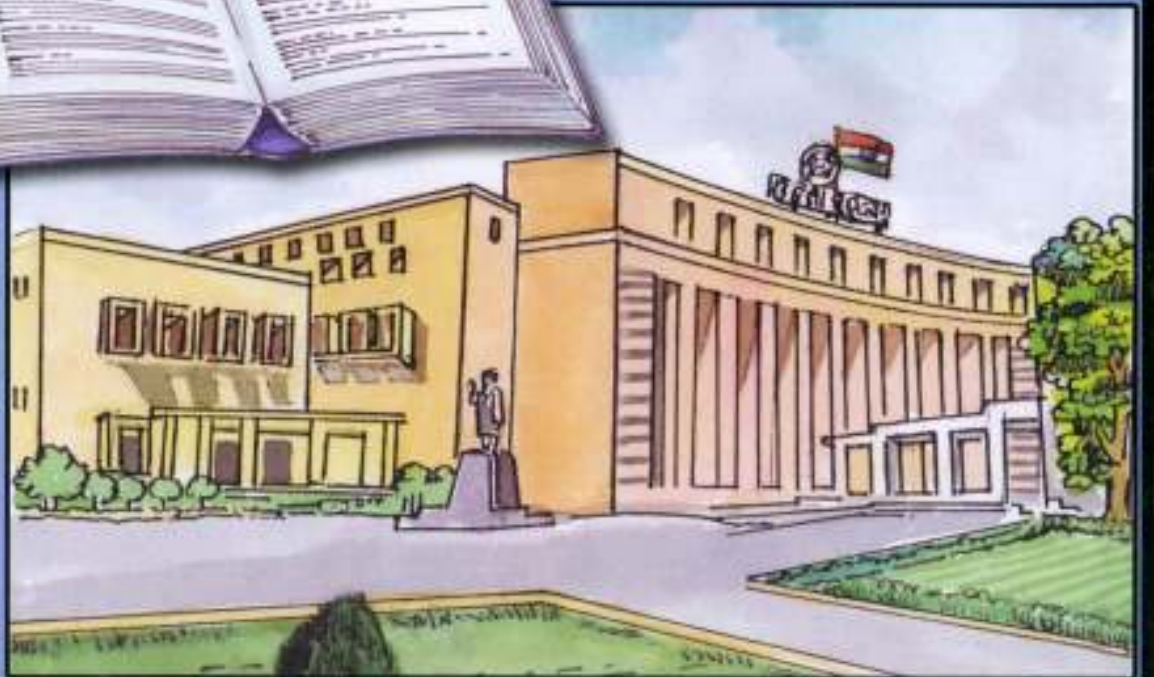
ଶିକ୍ଷଣୀୟ ବିନ୍ଦୁ :

- ଭାରତବର୍ଷର ଲୋକମାନଙ୍କୁ ସାମାଜିକ, ସାଂସ୍କୃତିକ, ଅର୍ଥନୈତିକ, ରାଜନୈତିକ, ଶିକ୍ଷା, ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଇତ୍ୟାଦି କ୍ଷେତ୍ରରେ ସୁରକ୍ଷା ପ୍ରଦାନ କରିବା ଲାଗି ଆମ ସମ୍ବିଧାନ କେତେକ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଅଧିକାର ନିମନ୍ତେ ଆଇନ୍ ପ୍ରଣୟନ କରିଛି । ଯେପରିକି ଯୌତୁକ ନିରୋଧ ଆଇନ୍, ଉଚ୍ଚଶିକ୍ଷା ଆଇନ୍, ହିନ୍ଦୁ ଉତ୍ତରାଧିକାରୀ ଆଇନ୍, ଶ୍ରମ ଆଇନ୍, ସମାନ ମଜୁରୀ ଆଇନ୍ ଇତ୍ୟାଦି..... ।
- ଜାତୀୟ ଗ୍ରାମୀଣ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କର୍ମନିଯୁକ୍ତି ଆଇନ୍ (National Rural Employment Guarranty Act (NREGA) ଲୋକମାନଙ୍କର ଲୋକମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଓ ଲୋକମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପରିଚାଳନାକୁ ବୁଝାଏ । ଏହି ଆଇନ୍ ଲୋକମାନଙ୍କର ମୌଳିକ ଅଧିକାର ତଥା ମର୍ଯ୍ୟାଦାପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବେ ଜୀବନଧାରଣ କରିବାର ଅଧିକାରକୁ ବୁଝାଏ ।
- ଏହି ଆଇନ୍ ଶ୍ରମଭିତ୍ତିକ । କର୍ମନିଯୁକ୍ତିକୁ ଆଇନ୍ଗତ ଭାବେ ଗ୍ୟାରେଣ୍ଟି ଦେବା ସହ ଗଣିବା ଦୂର କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରଣୟନ କରାଯାଇଛି ।

- ଜାତୀୟ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କର୍ମନିଯୁକ୍ତି ଆଇନ୍ ପାର୍ଲିଆମେଣ୍ଟରେ ଗୃହୀତ ହୋଇ ୫ ସେପ୍ଟେମ୍ବର ୨୦୦୫ରେ ରାଷ୍ଟ୍ରପତିଙ୍କ ଅନୁମୋଦନ ଲାଭ କରିଥିଲା । ଆଇନ୍‌ଟିର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତା ନିମିତ୍ତ ଆମ ରାଜ୍ୟରେ ୨୦୦୬ ମସିହା ଡିସେମ୍ବର ମାସ ୧୫ ତାରିଖରେ ଓଡ଼ିଶା ଗ୍ରାମୀଣ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କର୍ମନିଯୁକ୍ତି ଯୋଜନା ରୂପେ ଓଡ଼ିଶା ଗେଜେଟ୍‌ରେ ପ୍ରକାଶ କରାଯାଇଛି ।
- ଏହି ଆଇନ୍ ୨ ଫେବୃୟାରୀ ୨୦୦୬ ଠାରୁ ସମଗ୍ର ଦେଶର ୨୦୦ଟି ଜିଲ୍ଲାରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଗଲା । ଏପ୍ରିଲ - ୨୦୦୭ ଠାରୁ ଏହା ଦେଶର ଆଉ ୧୩୦ ଗୋଟି ଜିଲ୍ଲାକୁ ଅନ୍ତର୍ଭାଗିତ ହେଲା ଏବଂ ଗତ ଏପ୍ରିଲ - ୨୦୦୮ ରୁ ଦେଶର ସମସ୍ତ ଜିଲ୍ଲାରେ ଏହି ଆଇନ୍ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଯାଇଅଛି । ଆମ ରାଜ୍ୟ ଓଡ଼ିଶାରେ ଏହି ଆଇନ୍ ପ୍ରଥମ ଦଫାରେ ୧୯ଟି ତଥା ଦ୍ୱିତୀୟ ଦଫାରେ ଆଉ ୫ ଗୋଟି, ଏପରି ମୋଟ ୨୪ ଗୋଟି ଜିଲ୍ଲାରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେଉଥିଲା । ବର୍ତ୍ତମାନ ଏହା ରାଜ୍ୟର ସମସ୍ତ ୩୦ ଗୋଟି ଜିଲ୍ଲାରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେଉଛି ।
- ଏହି ଆଇନ୍ ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରତ୍ୟେକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କାର୍ଯ୍ୟର ତଥ୍ୟ ନିର୍ବାହୀ ସଂସ୍ଥା / କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ରପୂର୍ବ ଭାବେ ପ୍ରକାଶ କରିବେ ଓ RTI Act ଏହି ଯୋଜନା ନିର୍ବାହର ପ୍ରତ୍ୟେକ ସ୍ତରରେ ଲାଗୁ କରାଯିବ ।

ଚିତ୍ର ନଂ-୧

ଜାତୀୟ ଗ୍ରାମୀଣ ନିର୍ଦ୍ଧିତ କର୍ମନିୟୁକ୍ତି ଆଇନ୍ ଚିତ୍ର ନଂ - ୨

ବିଶ୍ଳେଷଣାତ୍ମକ ପ୍ରଶ୍ନାବଳୀ :

- ଏହି ଚିତ୍ରରେ କଣ ଦେଖୁଛ ?
- 'କ' ଚିତ୍ରରେ ଲୋକଟି କ'ଣ ଧରିଛି ଓ କାହିଁକି ଧରିଛି ?
- ଏହିପରି ଆଉ କି କି ଚିନ୍ତାଧାରା ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ଅଛନ୍ତି ?
- 'ଖ' ଚିତ୍ରରେ କାହାର ଛବି ଦେଖୁଛ ?
- ଜାତୀୟ ଗ୍ରାମୀଣ ନିର୍ଦ୍ଧିତ କର୍ମନିୟୁକ୍ତି ଆଇନ୍ରେ ମହିଳାମାନଙ୍କ ପାଇଁ କିଛି ବିଶେଷ ବ୍ୟବସ୍ଥା ରହିଛି କି ?
- 'ଗ' ଚିତ୍ରରେ କଣ ଦେଖୁଛ ?
- ପୁରୁଷ, ମହିଳାମାନେ ନିଜ ଛୁଆପିଲା ଧରି କେଉଁଠି ଅପେକ୍ଷା କରିଛନ୍ତି ?
- ସେମାନେ ସାଙ୍ଗରେ ଜିନିଷପତ୍ର ଧରି କୁଆଡ଼େ ବାହାରିଛନ୍ତି ଓ କାହିଁକି ?
- ସମାଜରେ ଏମିତି ଲୋକମାନଙ୍କୁ କ'ଣ ବୋଲି ଭୁଲିଯାଏ ?
- 'ଘ' ଚିତ୍ରରେ କଣ ଦେଖୁଛ ?
- ଚିତ୍ରରେ ଥିବା ଘରଟିର ଅବସ୍ଥା କିପରି ଅଛି ?
- ଏହିପରି ଭଙ୍ଗାକୁଡ଼ିଆ, ଚାଳଘରେ ରହୁଥିବା ଲୋକମାନଙ୍କର ଆର୍ଥିକ ସ୍ଥିତି କିପରି ?
- ଏହିପରି ପରିବାରକୁ ଚିହ୍ନଟ କରିବା ପାଇଁ ସରକାରଙ୍କର କିଛି ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅଛି କି ?
- ତେବେ ଗ୍ରାମୀଣ ନିର୍ଦ୍ଧିତ କର୍ମନିୟୁକ୍ତି ଆଇନ୍ରେ କେଉଁମାନେ ହିତାଧିକାରୀ ଅଟନ୍ତି ।

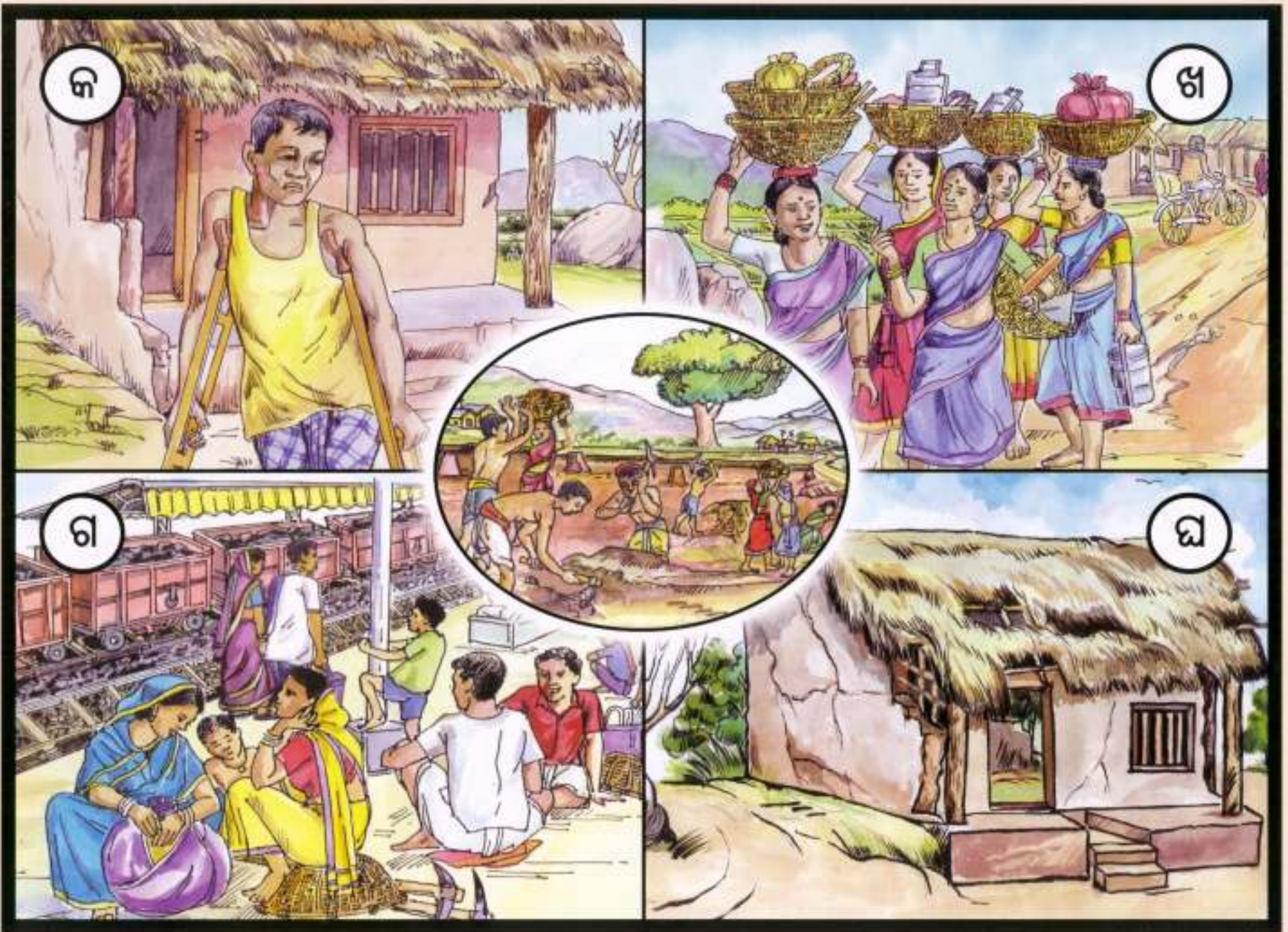
ଯୋଗାଯୋଗ ପାଇଁ ସୂଚନା

ବିଷୟବସ୍ତୁ : ଜାତୀୟ ଗ୍ରାମୀଣ ନିର୍ଦ୍ଧିତ କର୍ମନିୟୁକ୍ତି ଆଇନ୍ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଧାରଣା

ଶିକ୍ଷଣୀୟ ବିନ୍ଦୁ :

- ସରକାର ଏହି ଆଇନ୍ ଗାଁ ଗହଳରେ ବସବାସ କରୁଥିବା ଗରିବ, ଅସହାୟ ଲୋକମାନଙ୍କ ପାଇଁ ପ୍ରଣୟନ କରିଛନ୍ତି ।
- ଏହି ଆଇନ୍ ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳରେ ଥିବା ଅଣକୃଷକା ତଥା ଯେଉଁମାନେ ଶାରୀରିକ ଶ୍ରମ କରିବା ପାଇଁ ଇଚ୍ଛୁକ ଥିବା ଦିନମଜୁରିଆ, ଦାବନ ଶ୍ରମିକ, ମହିଳା ଓ ଚିନ୍ତାଧାରା ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କ ପାଇଁ ରହିବ ।
- ଏହି ଆଇନ୍ ଅନୁଯାୟୀ କର୍ମନିୟୁକ୍ତି ଯୋଗାଇଦେବା କ୍ଷେତ୍ରରେ ମହିଳାମାନଙ୍କୁ ସ୍ୱରୂପଦେବା ସହ ଏକ ତୃତୀୟାଂଶ ହିତାଧିକାରୀ ମହିଳା ରହିବାର ଯୋଜନା ରହିଛି ।

ଜାତୀୟ ଗ୍ରାମୀଣ ନିର୍ଦ୍ଧିତ କର୍ମନିୟୁକ୍ତି ଆଇନ୍

ଚିତ୍ର ନଂ - ୩

ବିଶ୍ଳେଷଣାତ୍ମକ ପ୍ରଶ୍ନାବଳୀ :

- ଏହି ଚିତ୍ରରେ କଣ ଦେଖୁଛ ?
- 'କ' ଚିତ୍ରରେ ଲୋକମାନେ ହାତରେ ଦରଖାଣ୍ଡ ଧରି କୁଆଡ଼େ ଯାଉଛନ୍ତି ?
- ସେ ରଜ ପାଖରେ ଥିବା ଘରଟି କି ଅଟେ ?
- ଜାତୀୟ ଗ୍ରାମୀଣ ନିର୍ଦ୍ଧିତ କର୍ମନିୟୁକ୍ତି ଆଇନ୍‌ରେ ଲୋକମାନେ ନିର୍ଦ୍ଧିତ କର୍ମନିୟୁକ୍ତି ପାଇଁ କିପରି ଆବେଦନ କରିବେ ?
- 'ଖ' ଚିତ୍ରରେ ଚୌକିରେ ବସିଥିବା ଲୋକ ଜଣକ କିଏ ?
- ଟେବୁଲ୍ ସାମନାରେ ଛିଡ଼ାହୋଇଥିବା ଲୋକମାନେ କିଏ ?
- ଚୌକିରେ ବସିଥିବା ଅତିସର ଜଣକ ଛିଡ଼ା ହୋଇଥିବା ଲୋକଟିକୁ କଣ ଦେଉଛନ୍ତି ?
- 'ଗ' ଚିତ୍ରରେ ଜାତୀୟ ଗ୍ରାମୀଣ ନିର୍ଦ୍ଧିତ କର୍ମନିୟୁକ୍ତି ଆଇନ୍‌ରେ ଆବେଦନ କରିବାକୁ କେତେଦିନ ମଧ୍ୟରେ ଜବ୍‌କାର୍ଡ୍ ବା କର୍ମନିୟୁକ୍ତି ପତ୍ର ମିଳିବାର ନିୟମ ରହିଛି ?
- 'ଘ' ଚିତ୍ରକୁ କ'ଣ ବୁଝାଏ ?
- ତୁମ ଅଞ୍ଚଳରେ ଏପରି ଆଇନ୍ ଅନୁଯାୟୀ କାର୍ଯ୍ୟ ହେଉଛି କି ?
- କାର୍ଯ୍ୟସ୍ଥଳରେ ସୁବିଧା ଫଳକ ଅଛି କି ?

ଯୋଗାଯୋଗ ପାଇଁ ସୂଚନା

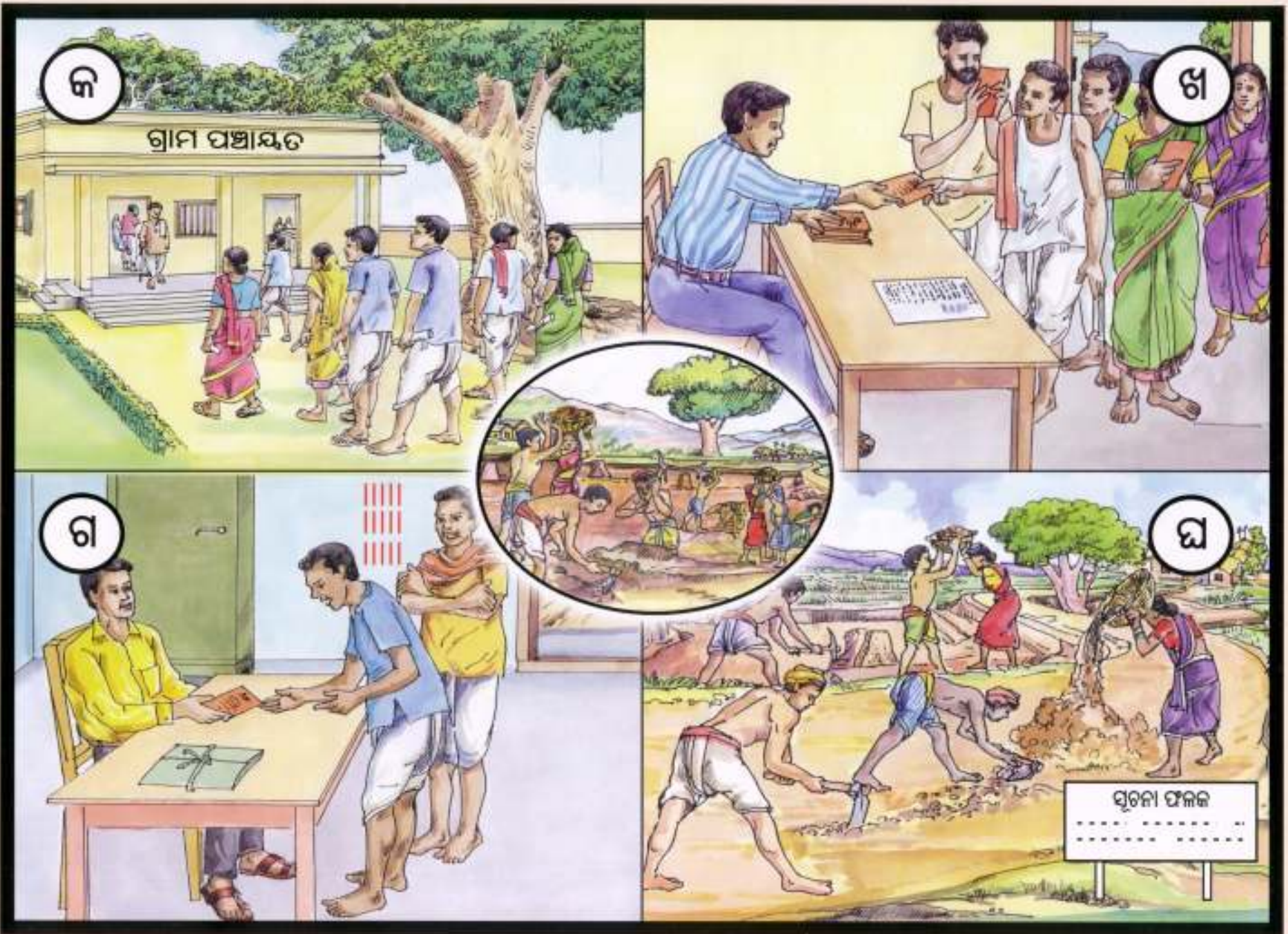
ବିଷୟବସ୍ତୁ : ଜାତୀୟ ଗ୍ରାମୀଣ ନିର୍ଦ୍ଧିତ କର୍ମନିୟୁକ୍ତି ଆଇନ୍‌ର ଗୁରୁତ୍ୱ

ଶିକ୍ଷଣୀୟ ବିନ୍ଦୁ :

- ଏହି ଆଇନ୍‌ର ଗୁରୁତ୍ୱ ହେଲା :- ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳରେ ରହୁଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କର ସାମାଜିକ ସୁରକ୍ଷା ନିମନ୍ତେ ସେମାନଙ୍କର ରୋଜଗାର ପତ୍ର ନିର୍ଦ୍ଧିତ କରିବା, ଲୋକମାନଙ୍କର ଜୀବିକାକର୍ମ ପାଇଁ ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳରେ ସ୍ଥାୟୀ ଗୋଷ୍ଠୀ ସମ୍ବଳ ସୃଷ୍ଟି କରିବା, ଦାତନ ଶ୍ରମିକମାନେ ନିଜ ଗାଁ / ଭିତ୍ତାମାଟିକୁ ଛାଡ଼ି ଦୂର ଜାଗାକୁ ଯିବା ବନ୍ଦ କରିବା, ରାଜନୈତିକ ଓ ଠିକାଦାର ଶୋଷଣରୁ ମୁକ୍ତ କରିବା, ମହିଳା ସଶକ୍ତିକରଣ ଓ ଲିଙ୍ଗଗତ ବୈଷମ୍ୟ ଦୂର କରିବା, ଗାଁରେ ପୁରୁଷ - ମହିଳା ମଧ୍ୟରେ ଏବଂ ଗ୍ରାମ-ଗ୍ରାମ ମଧ୍ୟରେ ସମନ୍ୱୟ ରକ୍ଷା କରିବା ଓ ସହଯୋଗିତା ବଢ଼ାଇବା, ଲୋକମାନଙ୍କର ଆଇନ୍‌ଗତ ଅଧିକାର ସମ୍ପର୍କରେ ସୂଚନା ଦେବା ।
- ଏହି ଆଇନ୍ ଅନୁଯାୟୀ ଗୋଟିଏ ପରିବାରର ୧୮ ବର୍ଷରୁ ଅଧିକ ବୟସ୍କର ସଦସ୍ୟ / ସଦସ୍ୟାମାନେ ତଥା ଯେଉଁମାନେ ଅଣକୃଷକା କାମ କରିବାକୁ ଇଚ୍ଛୁକ ଥିବେ, ସେହିମାନେ ନିର୍ଦ୍ଧିତ ଫର୍ମ ଅଥବା ସାଧା କାଗଜର ଦରଖାଣ୍ଡ ସହ ୩ କିଟା ଫଟୋ ଦେଇ ଗ୍ରାମ ପଞ୍ଚାୟତକୁ ଆବେଦନ କରିପାରିବେ, ଏଥିରେ ବିଫଳ ହେଲେ ବି.ଡି.ଓକୁ ଦରଖାଣ୍ଡ ଦେବେ ।
- ଏହି ଆଇନ୍ ଅନୁସାରେ ଗୋଟିଏ ପରିବାର ବର୍ଷକୁ ୧୦୦ ଦିନ କାମ ପାଇପାରିବେ ।
- ଜବ୍‌କାର୍ଡ୍‌ରେ ନାମଥିବା ପ୍ରତ୍ୟେକ ସଦସ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧିତ ଫର୍ମରେ ଅଥବା ସାଧା କାଗଜରେ ଗ୍ରାମ ପଞ୍ଚାୟତରେ କାମ ପାଇବା ପାଇଁ ଆବେଦନ କରିପାରିବେ । ବୁକ୍ ପ୍ରକାରରେ ମଧ୍ୟ କାମ ପାଇଁ ଆବେଦନ ପତ୍ର ଦିଆଯାଇପାରିବ । ପଞ୍ଚାୟତ ବୁକ୍ ତରଫରୁ ଆବେଦନର ପ୍ରାପ୍ତି ସୂଚାର ଦିଆଯିବ ଏବଂ ୧୫ ଦିନ ମଧ୍ୟରେ କାମ ଯୋଗାଇ ଦିଆଯିବ ।
- ଏହି ଆଇନ୍ ଅନୁସାରେ ପଞ୍ଜିକୃତ ମହିଳା ଓ ଭିନ୍ନଶ୍ରମ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କୁ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ପ୍ରାଧାନ୍ୟ ଦିଆଯିବ ।
- ଏହି ଯୋଜନାରେ ନାମ ପଞ୍ଜିକରଣ କରିଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ନିଜ ଘରଠାରୁ ୫ କି.ମି. ଦୂରତା ମଧ୍ୟରେ କାର୍ଯ୍ୟ ଯୋଗାଇଦେବା ସହ ଅଧିକ ବୟସ୍କ ଲୋକ ଓ ମହିଳାମାନଙ୍କୁ ଗାଁ ପାଖରେ କାମ ଯୋଗାଇଦେବା ଆବଶ୍ୟକ । ଯଦି ୫ କି.ମି.ରୁ ଅଧିକ ଦୂରରେ କାମ କରିବାକୁ ହୁଏ, ସେ ଦୈନିକ ମଜୁରୀର ଶତକଡ଼ା ୧୦ ଭାଗ ଅଧିକ ବାଡ଼ଖର୍ଚ୍ଚ ବାବଦରେ ପାଇବାର ନିୟମ ଏହି ଆଇନ୍‌ରେ ରହିଛି ।
- ଏହି ଆଇନ୍ ଅନୁଯାୟୀ ଯଦି ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ଆବେଦନ କରିବାର ୧୫ ଦିନ ମଧ୍ୟରେ କାମ ପାଏ ନାହିଁ, ତାହାହେଲେ ସେ ବେରୋଜଗାରୀ ଭାବେ ପାଇବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ରହିଛି ।

ଚିତ୍ର ନଂ-୩

ଜାତୀୟ ଗ୍ରାମୀଣ ନିର୍ଦ୍ଧିତ କର୍ମନିୟୁକ୍ତି ଆଇନ୍

ଚିତ୍ର ନଂ - ୪

ବିଶ୍ଳେଷଣାତ୍ମକ ପ୍ରଶ୍ନାବଳୀ :

- ଚିତ୍ରରେ କଣ ଦେଖୁଛ ?
- ଚିତ୍ରର ମଝିରେ ଥିବା ଛବିକୁ କଣ ବୁଝୁଛ ?
- 'କ' ଚିତ୍ରରେ ମାଠିଆ ପାଖରେ ବସିଥିବା ଲୋକଟି କଣ କରୁଛି ?
- ମାଠିଆ ଓ ବାଲଟିରେ ଲୋକଟି କଣ ରଖୁଛି ଓ କାହିଁକି ?
- 'ଖ' ଚିତ୍ରରେ ଗଛ ତଳେ ଥିବା ଲୋକମାନେ କ'ଣ କରୁଛନ୍ତି ?
- ସେଠାରେ ସ୍ତ୍ରୀ ଲୋକଟି ଛୋଟ ଛୋଟ ଛୁଆଁମାନଙ୍କୁ ସାଙ୍ଗରେ ଧରି କାହିଁକି ବସିଛି ?
- 'ଗ' ଚିତ୍ରରେ କାମ କରୁଥିବା ଲୋକମାନେ କ'ଣ କରୁଛନ୍ତି ?
- ସେମାନେ ବିଶ୍ରାମ ନେବା ପାଇଁ କି ବ୍ୟବସ୍ଥା ହୋଇଛି ?
- 'ଘ' ଚିତ୍ରରେ ଲୋକଟି କାହିଁକି ଶୋଇଛି ?
- ସ୍ତ୍ରୀ ଲୋକଟି କ'ଣ କରୁଛି ?
- ଠିଆହୋଇଥିବା ଲୋକଟି ସ୍ତ୍ରୀ ଲୋକଟିକୁ କ'ଣ ଦେଉଛି ?
- 'ଙ' ଚିତ୍ରରେ ଥିବା ଛବିଟି କ'ଣ ଜାଣିଛ କି ?
- ଦୁଇ ହାତ ମଝିରେ ଥିବା ଛବିଟି କି ଚିତ୍ର ?
- ବାମା ବିଷୟରେ ତୁମର କ'ଣ ଧାରଣା ଅଛି ?
- ଏହି ପାଞ୍ଚୋଟି ଛବି ସହ ଜାତୀୟ ଗ୍ରାମୀଣ ନିର୍ଦ୍ଧିତ କର୍ମନିୟୁକ୍ତି ଆଇନର କ'ଣ ସମ୍ପର୍କ ଅଛି ?

ଯୋଗାଯୋଗ ପାଇଁ ସୂଚନା

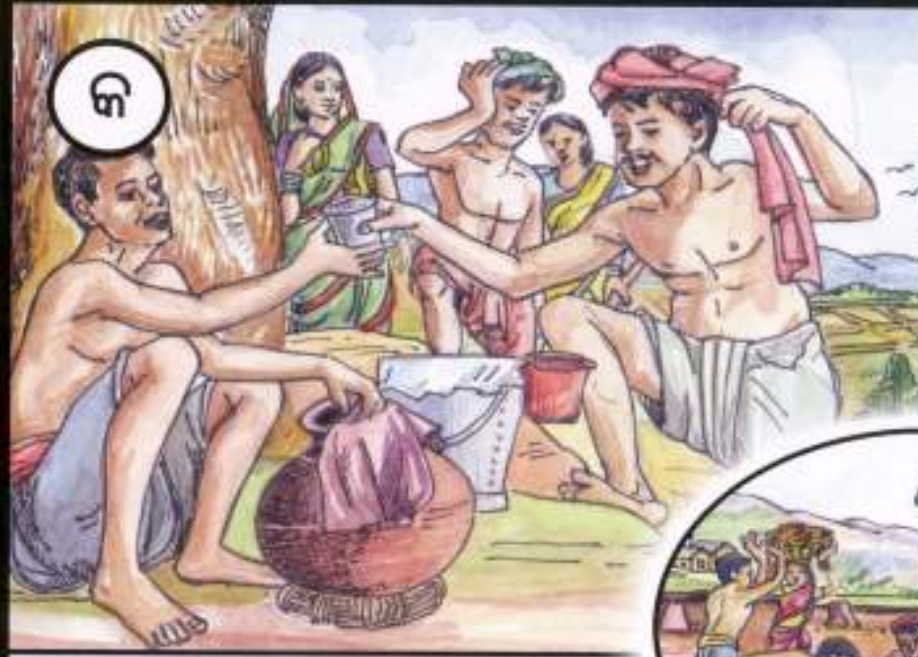
ବିଷୟବସ୍ତୁ : ଜାତୀୟ ଗ୍ରାମୀଣ ନିର୍ଦ୍ଧିତ କର୍ମନିୟୁକ୍ତି ଆଇନରେ ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଥିବା ପାଞ୍ଚୋଟି ସୁବିଧା

ଶିକ୍ଷଣୀୟ ବିନ୍ଦୁ :

- ଏହି ଆଇନ୍ ଅନୁସାରେ ଗ୍ରାମୀଣ ନିର୍ଦ୍ଧିତ କର୍ମନିୟୁକ୍ତି ଆଇନରେ ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କ ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟସ୍ଥଳ ନିକଟରେ ବିଶୁଦ୍ଧ ପାନୀୟ ଜଳ, ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କର ୬ ବର୍ଷରୁ କମ୍ ବୟସର ପିଲାମାନଙ୍କର ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ବ୍ୟବସ୍ଥା, ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଆଶ୍ରୟସ୍ଥଳର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରୁଥିବାବ୍ୟତୀତ ବା ପ୍ରାଥମିକ ଚିକିତ୍ସା ନିମନ୍ତେ ଔଷଧ ସାମଗ୍ରୀ ଯୋଗାଇ ଦେବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଓ କାର୍ଯ୍ୟସ୍ଥଳରେ ଦୁର୍ଘଟଣା ବା ମୃତ୍ୟୁ ଘଟିଲେ ବାମାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଇତ୍ୟାଦି ପାଞ୍ଚୋଟି ସୁବିଧା ରହିଛି ।
- ଯେଉଁ ମହିଳା ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କର ଛୋଟ ଛୁଆ ଅଛନ୍ତି ସେମାନେ କର୍ମସ୍ଥଳକୁ ନିଜ ଛୁଆଁମାନଙ୍କୁ ନେଇପାରନ୍ତି । ସେଥିପାଇଁ ସାମାଜିକ ନିରାପଣା ବ୍ୟବସ୍ଥାର ସୁବିଧା ରହିଛି ।
- ଏପରିକି ୬ ବର୍ଷରୁ କମ୍ ବୟସର ଶିଶୁମାନଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ୫ରୁ ଅଧିକ ହେଲେ, ସେମାନଙ୍କ ଦେଖାଶୁଣା ଓ ଯତ୍ନ ନେବା ପାଇଁ ଜଣେ ମହିଳା ଶ୍ରମିକ ନିୟୁକ୍ତି କରାଯାଇପାରିବ । ଏଥିପାଇଁ ସେହି ମହିଳାଙ୍କୁ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ଭଳି ପୁରାଦିନର ସର୍ବନିମ୍ନ ଅଣକୃଷକା କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ଧାର୍ଯ୍ୟ ଦୈନିକ ମଜୁରୀ ମିଳିବ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସୁବିଧା ଦିଆଯିବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ମଧ୍ୟ ଏହି ଆଇନରେ ରହିଛି ।
- ଯଦି କାର୍ଯ୍ୟସ୍ଥଳରେ କୌଣସି ଶ୍ରମିକ ଆହତ ହୁଅନ୍ତି, ତେବେ ତାଙ୍କ ଚିକିତ୍ସା ଖର୍ଚ୍ଚ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ସଂସ୍ଥା ବହନ କରିବେ । ଯଦି ଆହତ ଶ୍ରମିକଙ୍କୁ ତାଙ୍କୁ ଉପାଚାରଣରେ ଭର୍ତ୍ତି କରିବାର ଆବଶ୍ୟକତା ପଡ଼ିବ, ସେପରି ସ୍ଥଳେ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ତାଙ୍କୁ ତାଙ୍କୁ ଉପାଚାରଣରେ ଭର୍ତ୍ତି ପାଇଁ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିବେ ଏବଂ ଏଥି ସହ ଜଟିଳ ରହଣା, ଚିକିତ୍ସା ଓ ଔଷଧ ସମେତ ଏକ ଦୈନିକ ଭତ୍ତା ପ୍ରଦାନ କରିବେ, ଯାହାର ପରିମାଣ ତାଙ୍କର ନିୟୁକ୍ତିକାଳୀନ ମଜୁରୀ ହାରର ଅଧାରୁ କମ୍ ହେବନି ।
- ଯଦି କାର୍ଯ୍ୟସ୍ଥଳରେ କୌଣସି ଶ୍ରମିକର ମୃତ୍ୟୁ ହୁଏ ବା ପଛୁ ହୋଇଯାଆନ୍ତି, ତେବେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ସଂସ୍ଥା ତରଫରୁ ଟ ୨୫,୦୦୦/- ଅନୁଦାନ ରାଶି ଦିଆ ଏ ବାବଦରେ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଘୋଷିତ ଅର୍ଥ ସେମାନଙ୍କ ଉତ୍ତରାଧିକାରୀଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ରହିଛି ।
- ଏହାଛଡ଼ା ଶ୍ରମିକମାନେ ଯଦି ଚାହଁନ୍ତି ବାମା ସୁବିଧା ମଧ୍ୟ କରାଯାଇପାରିବ ।
- ଏହି ବିନ୍ଦୁ ଅଧିକାରରେ ନିୟୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତି ସହିତ ଯଦି ତା'ର ଶିଶୁ ସନ୍ତାନ ଆସିଥାଏ ଏବଂ ସେ ଶିଶୁର ଯଦି ଦୁର୍ଘଟଣା ବଶତଃ କିଛି କ୍ଷତି ଘଟେ, ତେବେ ସେହି ବ୍ୟକ୍ତି ନିଜ ଶିଶୁଟିର ମାଗଣା ଚାଲୁରା ଚିକିତ୍ସା ପାଇଁ ହକଦାର ହେବ ଏବଂ ଯଦି ଶିଶୁଟି ମରିଯାଏ ତେବେ ମଧ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତି ଜଣଙ୍କୁ ଅନୁକମ୍ପା ମୁକ୍ତକ ସହାୟତା ରାଶି ମିଳିବ ।

ଚିତ୍ର ନଂ-୪

ଜାତୀୟ ଗ୍ରାମୀଣ ନିର୍ଦ୍ଧିତ କର୍ମନିୟୁକ୍ତି ଆଇନ୍

ଚିତ୍ର ନଂ - ୫

ବିଶ୍ଳେଷଣାତ୍ମକ ପ୍ରଶ୍ନାବଳୀ :

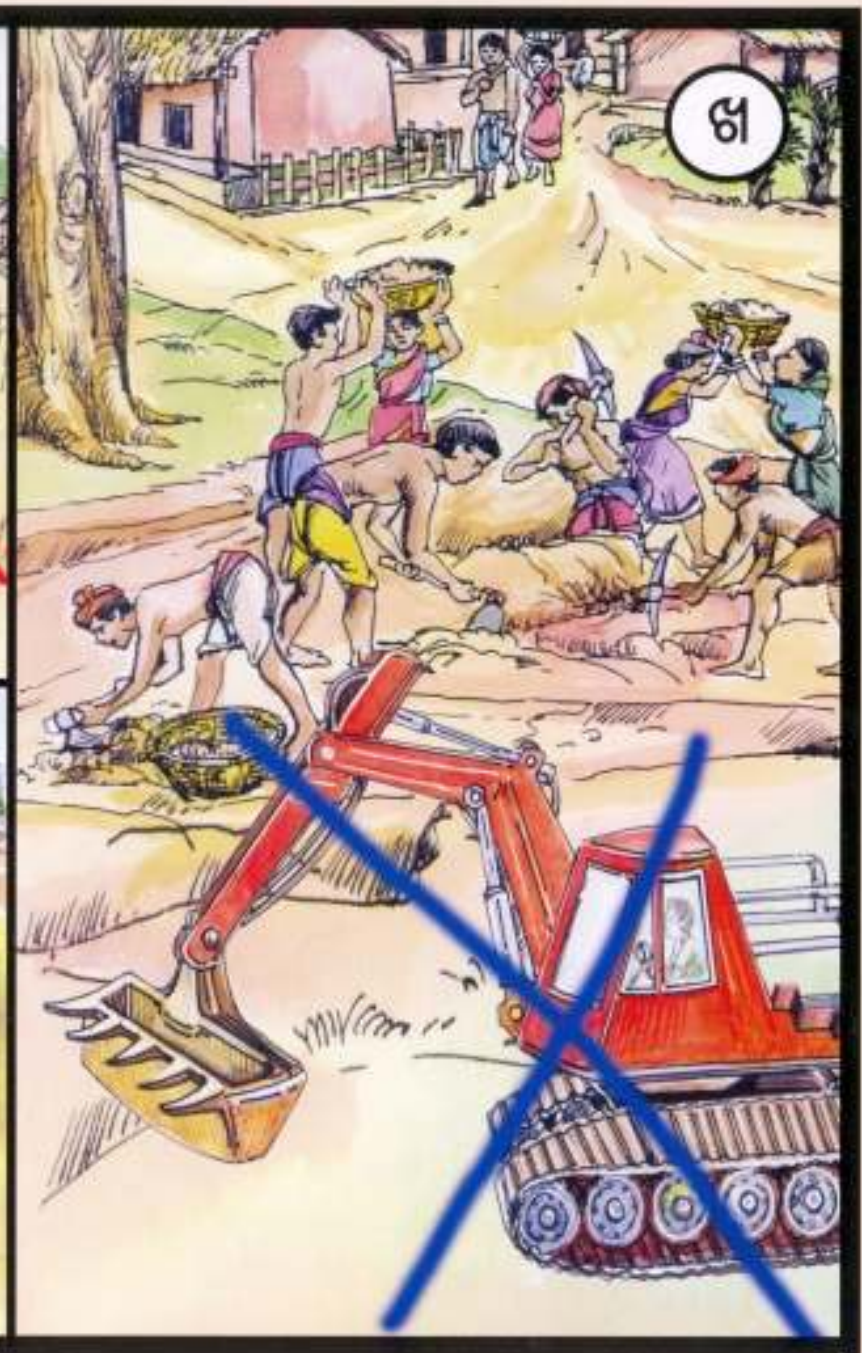
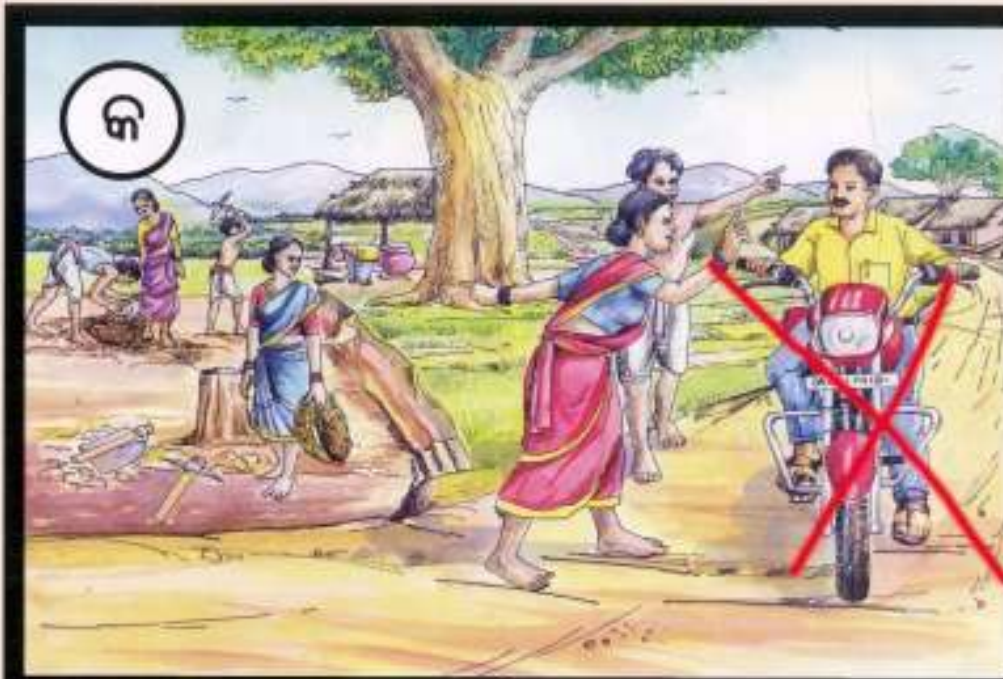
- ଏହି ଚିତ୍ରରେ ତୁମେ କ'ଣ ଦେଖୁଛ ?
- 'କ' ଚିତ୍ରରେ ମୋଟର ସାଇକେଲ୍ ଉପରେ ବସିଥିବା ଲୋକଜଣକ କିଏ ?
- ପୁରୁଷ ଓ ସ୍ତ୍ରୀ ଲୋକ ଦୁଇଜଣ କିଏ ?
- ଠିକାଦାର ଉପରେ ଛକି ଚିତ୍ତୁ ଚିଆଯିବାର ଅର୍ଥ କଣ ?
- ପୁରୁଷ ଲୋକଟି ଠିକାଦାରକୁ କଣ କହୁଥିବ ବୋଲି ତୁମେ ଭାବୁଛୁ ?
- ଏହି ଜାତୀୟ ଗ୍ରାମୀଣ ନିର୍ଦ୍ଧିତ କର୍ମନିୟୁକ୍ତି ଆଇନ୍ରେ ଠିକାଦାରର ଆବଶ୍ୟକତା ଅଛି କି ?
- 'ଖ' ଚିତ୍ରରେ ଯେଉଁ ମେସିନ୍ଟି ଅଛି ତାହାର କାମ କଣ ?
- ସେଠାରେ ଲୋକମାନେ କ'ଣ କରୁଛନ୍ତି ?
- ମେସିନ୍ ଉପରେ ଛକି ଚିତ୍ତୁ ଚିଆଯିବାର ଅର୍ଥ ତୁମେ କଣ ବୁଝୁଛୁ ?
- 'ଗ' ଚିତ୍ରରେ କ'ଣ ଦେଖୁଛ ?
- ପୁରୁଷ ଓ ସ୍ତ୍ରୀ ଲୋକ ଦୁଇଜଣ କିଏ ଏବଂ କ'ଣ କରୁଛନ୍ତି ?
- ଚିତ୍ରରେ କେତୋଟି ପତ୍ର ଅଛି ?
- ପଲସା ଉପରେ ଛକି ଚିତ୍ତୁ ଚିଆଯିବାର ଅର୍ଥ କ'ଣ ?
- ଏହିସବୁ ଛକିରୁ ଜାତୀୟ ଗ୍ରାମୀଣ ନିର୍ଦ୍ଧିତ କର୍ମନିୟୁକ୍ତି ଆଇନ୍ର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତା ଓ ତଦାରଖ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ତୁମେ କଣ ବୁଝୁଛ ?

ଯୋଗାଯୋଗ ପାଇଁ ସୂଚନା

ବିଷୟବସ୍ତୁ : ଜାତୀୟ ଗ୍ରାମୀଣ ନିର୍ଦ୍ଧିତ କର୍ମନିୟୁକ୍ତି ଆଇନ୍ର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତା ଓ ତଦାରଖ

- ଏହି ଆଇନ୍ ଅନୁଯାୟୀ ଯୋଜନାର କାର୍ଯ୍ୟ କେବଳ ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳରେ ହିଁ କରାଯିବ ।
- ଏହି ଯୋଜନାରେ ପ୍ରକଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଇବା ପାଇଁ କୌଣସି ଠିକାଦାର ନିୟୁକ୍ତି ହୋଇପାରିବେ ନାହିଁ ।
- ଏହି ଯୋଜନା ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଶ୍ରମଭିତ୍ତିକ ହୋଇଥିବାରୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେଉଥିବା ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକ ଯେତେଦୂର ସମ୍ଭବ ମେସିନ୍ଦ୍ୱାରା ନ କରାଇ ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କରାଯିବ । ମାତ୍ର ଯେଉଁଠି ଶାରୀରିକ ଶ୍ରମଦ୍ୱାରା କାର୍ଯ୍ୟକରିବା ସମ୍ଭବପର ନୁହେଁ ସେଠାରେ ଗୋଷ୍ଠୀ ଉନ୍ମୁଦନ ଅଧିକାରୀ (ବି.ଡ଼ି.ଓ)ଙ୍କ ଲିଖିତ ଅନୁମତି ନେଇ ମେସିନ୍ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇପାରିବ ।
- ଯଦି ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି କାର୍ଯ୍ୟନିୟୁକ୍ତି ପତ୍ର ପାଇବାର ୧୫ ଦିନ ମଧ୍ୟରେ କାମରେ ଯୋଗ ନଦିଅନ୍ତି, ତେବେ ସେ କେରୋଜନାରୀ ଭଳା ପାଇବା ପାଇଁ ହକ୍ଦାର ହେବେ ନାହିଁ । ('ଗ' ଛକିରେ ପତ୍ର ଗୁଡ଼ିକ ଦିନ ସହ ତୁଳନା କରାଯାଇଛି)
- ଏହି ଯୋଜନାରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେଉଥିବା ପ୍ରକଳ୍ପକୁ ନିୟମିତ ତଦାରଖ କରାଯିବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ରହିଛି ।
- ଏହି ଯୋଜନାରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେଉଥିବା ପ୍ରକଳ୍ପର କାର୍ଯ୍ୟକୁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ସ୍ତରରେ ସୁଚ୍ଚତା ଓ ଭରସାଯୋଗ୍ୟତାକୁ ସୁନିର୍ଦ୍ଧିତ କରିବା ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇପାରିବ ।

ଜାତୀୟ ଗ୍ରାମୀଣ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କର୍ମନିୟୁକ୍ତି ଆଇନ୍

ଚିତ୍ର ନଂ - ୬

ବିଶ୍ଳେଷଣାତ୍ମକ ପ୍ରଶ୍ନାବଳୀ :

- ଚିତ୍ରରେ କଣ ଦେଖୁଛ ?
- 'କ' ଚିତ୍ରରେ ଲୋକମାନେ କି କାମ କରୁଛନ୍ତି ?
- ଆମ ଅଞ୍ଚଳରେ ଲୋକମାନେ ମାଟିକାମରେ ମଜୁରୀ କିପରି ପାଇଥାନ୍ତି ?
- ମାଟି କାମରେ ମଜୁରୀ ମାତ୍ର ଅନୁସାରେ ଦିଆଗଲେ ଶ୍ରମିକମାନେ ଭବିଷ୍ୟ ପ୍ରାପ୍ୟ ପାଇଛନ୍ତି କି ?
- 'ଖ' ଚିତ୍ରରେ କେତୋଟି ଗାଁର ଛବି ଅଛି ?
- ଗଛ ଥିବା ଗାଁରେ ଲୋକମାନେ କଣ କରୁଛନ୍ତି ?
- ଗଛ ନଥିବା ଗାଁରେ ପୁରୁଷ ଓ ମହିଳାମାନେ କ'ଣ କରୁଛନ୍ତି ?
- ଏହି ଦୁଇଟି ଛବିରୁ ତୁମେ କ'ଣ ବୁଝୁଛ ?
- 'ଗ' ଚିତ୍ରରେ କ'ଣ ଦେଖୁଛ ?
- ତୁମ ପଞ୍ଚାୟତରେ ଏପରି ଗ୍ରାମସଭା ବସି ସାମାଜିକ ସମାକ୍ଷା କରାଯାଇଛି କି ?
- ଏହି ଦୈଠକରେ କେଉଁମାନେ ଯୋଗ ଦିଅନ୍ତି ?
- ଦୈଠକରେ କେଉଁ ବିଷୟରେ ଆଲୋଚନା ହୁଏ ?
- ଛବିରେ ଥିବା ବହିଟି କ'ଣ ? ଏଥିରେ କଣ ସବୁ ଲେଖା ହୋଇଛି ?
- ଦୈଠକରେ ଜାତୀୟ ଗ୍ରାମୀଣ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କର୍ମନିୟୁକ୍ତି ଯୋଜନାର ସ୍ୱରୂପ ବିଷୟରେ ଆଲୋଚନା ହୁଏ କି ନାହିଁ ?
- ଏହି ସବୁ ଆଲୋଚନାରୁ ଜାତୀୟ ଗ୍ରାମୀଣ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କର୍ମନିୟୁକ୍ତି ଆଇନ୍ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଇବାରେ ଆମ ଜିଲ୍ଲାର ବାସ୍ତବତା କିପରି ଅଛି, ବୁଝି ହେଉଛି କି ? ଏହି ବିଷୟରେ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ରକ୍ଷା ହେଉଛି କି ? ଏହା ପାଇଁ କିଏ ଭରସା ଦାୟୀ ?

ଯୋଗାଯୋଗ ପାଇଁ ସୂଚନା

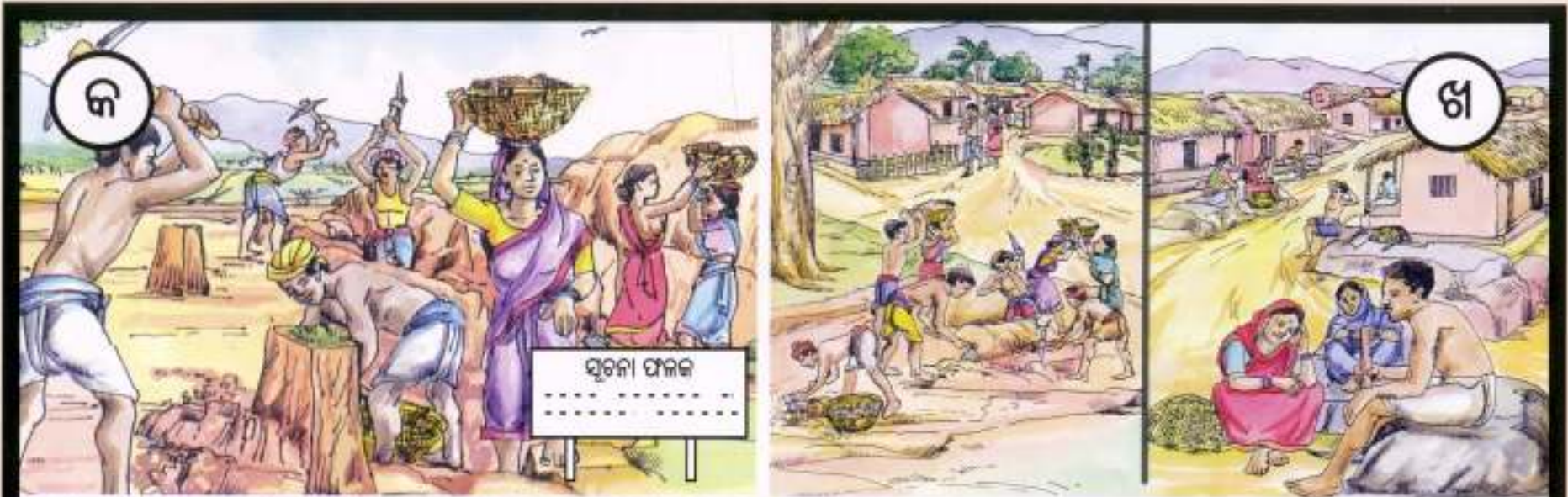
ବିଷୟବସ୍ତୁ : ଜାତୀୟ ଗ୍ରାମୀଣ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କର୍ମନିୟୁକ୍ତି ଆଇନ୍‌କୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବାରେ ଜିଲ୍ଲାର ବାସ୍ତବତା ।

ଶିକ୍ଷଣୀୟ ବିନ୍ଦୁ :

- ଆମ ଜିଲ୍ଲାରେ ଗ୍ରାମ୍ୟସ୍ତରରେ ଏହି ଆଇନ୍ ବିଷୟରେ ଅଧିକାଂଶ ଲୋକଙ୍କର ଧାରଣା ନାହିଁ ।
- ଜାତୀୟ ଗ୍ରାମୀଣ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କର୍ମନିୟୁକ୍ତି ଆଇନ୍‌ରେ ନିୟମ ଅନୁସାରେ ମାତ୍ର ଅନୁଯାୟୀ ସର୍ବନିମ୍ନ ଅଣ୍ଟାକଣ୍ଠା କାମ ପାଇଁ ଧାର୍ଯ୍ୟ ମଜୁରୀଠାରୁ କମ୍ ହେଉଥିବାରୁ ଗାଁ ଲୋକମାନେ ମାତ୍ର ଅନୁଯାୟୀ ମଜୁରୀ ନେବାକୁ ଇଚ୍ଛୁକ ନୁହଁନ୍ତି ।
- ଆମ ଜିଲ୍ଲାରେ ଗ୍ରାମ୍ୟ ସ୍ତରରେ ଜାତୀୟ ଗ୍ରାମୀଣ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କର୍ମନିୟୁକ୍ତି ଆଇନ୍ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଇବାରେ ବହୁତ ବିଳମ୍ବ ହେଉଛି ।
- କେତେକ ଗାଁରେ ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନାମ ପଞ୍ଜିକରଣ ହୋଇନାହିଁ । ଯାହା ଫଳରେ ଗୋଟିଏ ଗାଁ କାମ ପାଇଲେ ଆଉ ଗୋଟିଏ ଗାଁ କାମ ପାଇ ନାହାନ୍ତି ।
- ପ୍ରକୃତ ହିତାଧିକାରୀ ଚିହ୍ନ ପ୍ରତି ସ୍ୱରୂପ ଦିଆଯାଇ ନାହିଁ ।
- କେତେକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଲୋକ ଚିରୁଚ୍ଚି ମାଗୁ ନାହାନ୍ତି ।
- କେତେକ ଗ୍ରାମରେ ଲୋକମାନେ ଡକ୍ କାର୍ଡ ବା କର୍ମନିୟୁକ୍ତି ପତ୍ର ପାଇ ମଧ୍ୟ କାମ ପାଇ ନାହାନ୍ତି ।
- ଆହୁରି ମଧ୍ୟ ପଞ୍ଚାୟତ ଦୈଠକରେ ଜାତୀୟ ଗ୍ରାମୀଣ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କର୍ମନିୟୁକ୍ତି ଆଇନ୍‌କୁ ସ୍ୱରୂପ ଦିଆଯାଇନାହିଁ ।
- ଏପରିକି ଏହି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଆମ ଅଞ୍ଚଳର ଡାକ୍ତରମାନେ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଅବଗତ ନୁହଁନ୍ତି ।
- ଆଇନ୍ ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରତ୍ୟେକ କାର୍ଯ୍ୟର ସାମାଜିକ ସମାକ୍ଷା ଗ୍ରାମସଭା ଦ୍ୱାରା କରାଯିବ ।

ଚିତ୍ର ନଂ-୧

ଜାତୀୟ ଗ୍ରାମୀଣ ନିର୍ଦ୍ଧିତ କର୍ମନିୟୁକ୍ତି ଆଇନ୍

ଚିତ୍ର ନଂ - ୭

ବିଶ୍ଳେଷଣାତ୍ମକ ପ୍ରଶ୍ନାବଳୀ :

- ଚିତ୍ରରେ କ'ଣ ଦେଖୁଛ ?
- 'କ' ଚିତ୍ରରେ ଲୋକଟି ଶାରୀରିକ ସ୍ତରରେ ସମ୍ପନ୍ନ କି ?
- ଚିତ୍ରରେ ଖାଲି ଥାନି, ଗ୍ଲାସ ପଡ଼ିଥିବା ଛବିରୁ ତୁମେ କ'ଣ ବୁଝୁଛ ?
- ଜାତୀୟ ଗ୍ରାମୀଣ ନିର୍ଦ୍ଧିତ କର୍ମନିୟୁକ୍ତି ଆଇନ୍ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଆମ ଅଞ୍ଚଳର ଶିକ୍ଷଣ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ଦୃଷ୍ଟି ଦିଆଯାଇଛି କି ?
- 'ଖ' ଚିତ୍ରରେ ବସିଥିବା ଲୋକଟି ସାମାଜିକ କ'ଣ ଅଛି ?
- ଏହି କମ୍ପ୍ୟୁଟର ତୁମେ ଦେଖୁଛ କି ? ଏଥିରେ କ'ଣ ହୁଏ ?
- ଚିତ୍ରରେ ଛିଡ଼ା ହୋଇଥିବା ପୁରୁଷ ଓ ମହିଳା ଦୁଇ ଜଣ କିଏ ?
- କମ୍ପ୍ୟୁଟର ପାଖରେ ବସିଥିବା ଲୋକଜଣକ ଠିଆ ହୋଇଥିବା ଲୋକ ଦୁଇଜଣକୁ କ'ଣ କହୁଛି ?
- 'ଗ' ଚିତ୍ରରେ ଠିଆ ହୋଇଥିବା ଲୋକମାନେ ଯାତରେ କଣ ଧରିଛନ୍ତି ?
- ଚୌକିରେ ବସିଥିବା ଲୋକଜଣକ କିଏ ?
- ଲୋକମାନଙ୍କର ଆବେଦନ ଦରଖାସ୍ତକୁ ଗ୍ରହଣ କରିବା ପରିବର୍ତ୍ତେ ସେମାନଙ୍କୁ କଣ କହୁଛନ୍ତି ?
- 'ଘ' ଚିତ୍ରରେ କଣ ଦେଖୁଛ ?
- ପ୍ୟାଣ୍ଟ ସାର୍ଟ ପିନ୍ଧା ଲୋକଜଣକ ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କୁ କଣ କହୁଛନ୍ତି ?
- ଏହି ସବୁ ଆଲୋଚନାରୁ ଜାତୀୟ ଗ୍ରାମୀଣ ନିର୍ଦ୍ଧିତ କର୍ମନିୟୁକ୍ତି ଆଇନ୍ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଇବାରେ ଆମ ଜିଲ୍ଲାର ବାସ୍ତବତା ବୁଝି ହେଉଛି କି ? ଏହି ବିଷୟରେ ତୁମର ଅଧିକା ଚିନ୍ତା ଅଛି କି ?

ଯୋଗାଯୋଗ ପାଇଁ ସୂଚନା

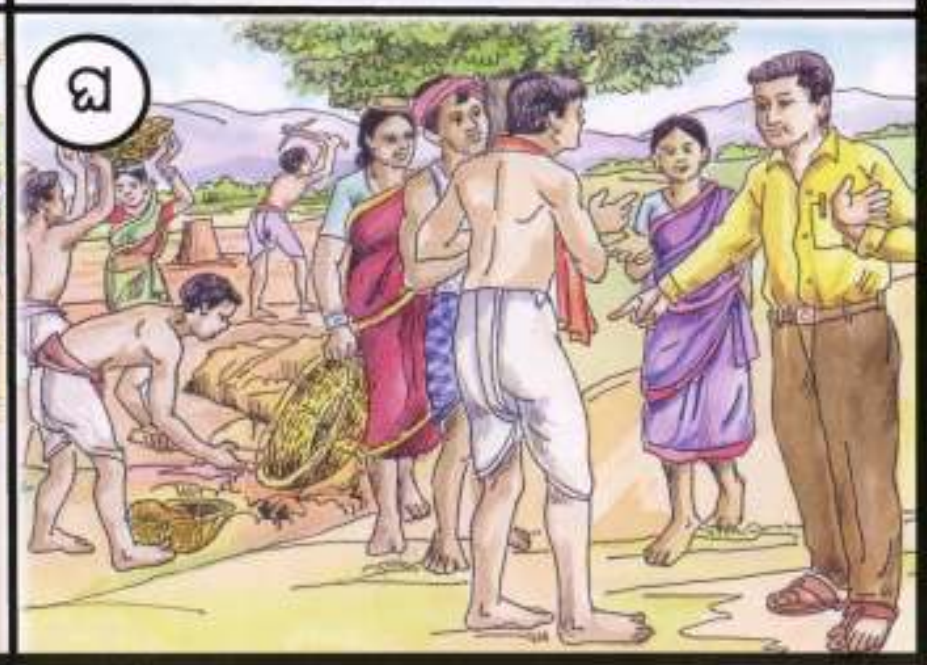
ବିଷୟବସ୍ତୁ : ଜାତୀୟ ଗ୍ରାମୀଣ ନିର୍ଦ୍ଧିତ କର୍ମନିୟୁକ୍ତି ଆଇନ୍‌କୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବାରେ ଜିଲ୍ଲାର ବାସ୍ତବତା ।

ଶିକ୍ଷଣୀୟ ବିନ୍ଦୁ :

- ଜିଲ୍ଲାରେ ଗ୍ରାମୀଣ ଜାତୀୟ ନିର୍ଦ୍ଧିତ କର୍ମନିୟୁକ୍ତି ଯୋଜନାରେ ଶିକ୍ଷଣ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କୁ ଅବହେଳା କରାଯାଇଛି । ସେମାନଙ୍କୁ କାମ ମିଳୁନାହିଁ ।
- ଲୋକମାନଙ୍କର ଆବେଦନ ଫର୍ମ ବା ଦରଖାସ୍ତ ପ୍ରତି ସ୍ୱୀକୃତି ଦିଆଯାଇନାହିଁ ।
- ଗୋଷ୍ଠୀ ଜନସଭା ଅଫିସର କର୍ମଚାରୀ ଦରଖାସ୍ତ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ 'ତୁମର ଦରଖାସ୍ତ ଫର୍ମ ଆମ କମ୍ପ୍ୟୁଟର ମେସିନ୍‌ରେ ନାହିଁ' ବୋଲି କହୁଛନ୍ତି ।
- ଏପରିକି ଜବ୍ କାର୍ଡ ନାହିଁ ସରିଯାଇଛି, ଆସିଲେ ଦେବୁ ବୋଲି କହିବାକୁ ପଛାଇନାହାନ୍ତି ।
- ପଞ୍ଚାୟତ ସ୍ତରରେ କେତେଜଣ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଠିକାଦାରଙ୍କୁ ନେଇ ଏହି ଯୋଜନା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଯାଇଛି ।
- ସାମ୍ବାଦିକ ମଜୁରୀ ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ଅନିୟମିତତା ଦେଖାଦେଇଛି ।
- ଚବ୍ କାର୍ଡ ଥାଇ ମଧ୍ୟ କାମ ନ ମିଳିଲେ ନିୟମ ଅନୁସାରେ ବେରୋଜଗାରୀ ଭାବେ ଲୋକମାନେ ପାଇନାହାନ୍ତି ।
- ତେଣୁ ଜିଲ୍ଲାରେ ଜାତୀୟ ଗ୍ରାମୀଣ ନିର୍ଦ୍ଧିତ କର୍ମନିୟୁକ୍ତି ଯୋଜନା ସଫଳତାର ସହ ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇପାରି ନାହିଁ ।

ଚିତ୍ର ନଂ-୧

ଜାତୀୟ ଗ୍ରାମୀଣ ନିର୍ଦ୍ଧିତ କର୍ମନିୟୁକ୍ତି ଆଇନ୍

ଚିତ୍ର ନଂ - ୮

ବିଶ୍ଳେଷଣାତ୍ମକ ପ୍ରଶ୍ନାବଳୀ :

- ଏହି ଚିତ୍ରରେ ତୁମେ କ'ଣ ଦେଖୁଛ ?
- 'କ' ଚିତ୍ରରେ କେଉଁ ଅର୍ଥ ସ୍ୱ ଦେଖୁଛ ?
- ସେଠାରେ କସିଥିବା ଦୁଇଜଣ ବ୍ୟକ୍ତି କିଏ ?
- ସେମାନେ ଦୁହେଁ ପରସ୍ପର ଆଡ଼କୁ ଯତ ବହାଇବାର ଅର୍ଥ ଆମେ କ'ଣ ବୁଝୁଛୁ ?
- ଜାତୀୟ ଗ୍ରାମୀଣ ନିର୍ଦ୍ଧିତ କର୍ମନିୟୁକ୍ତି ଆଇନ୍‌ରୁ ସେମାନଙ୍କର ସହ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବାକୁ ଯେତେ ସରପଞ୍ଚ ଓ ଖାର୍ଚ୍ଚମେୟକ ମଧ୍ୟରେ କି ମନୋଭାବ ରହିବା ଦରକାର ?
- 'ଖ' ଚିତ୍ରରେ ଲୋକମାନେ କସି କଣ କରୁଛନ୍ତି ?
- କେଉଁମାନଙ୍କ ଉପସ୍ଥିତିରେ ମିଟିଙ୍ଗ୍ ହେଉଛି ଏବଂ ଖାର୍ଚ୍ଚମେୟକ ଓ ଗ୍ରାମଆଧାର ଲୋକମାନଙ୍କୁ କଣ ବୁଝାଉଛି ?

- 'ଗ' ଚିତ୍ରରେ ଲୋକମାନେ କି କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଛନ୍ତି ?
- କିଏ କାର୍ଯ୍ୟ କେଉଁ ପରିସରକୁ ମିଳିପାରିବ ?
- କିଏ କାର୍ଯ୍ୟ କେଉଁଠାରୁ ମିଳିପାରିବ ?
- 'ଘ' ଚିତ୍ରରେ କସିଥିବା ଲୋକଙ୍କର ପୁରୁଷ ଓ ମହିଳା ଦୁଇଜଣଙ୍କୁ କ'ଣ ଦେଖୁଛି ଓ ପ୍ରତ୍ୟେକଙ୍କୁ କେତେଟି ନୋଟ ଦେଖୁଛି ?
- ଜାତୀୟ ଗ୍ରାମୀଣ ନିର୍ଦ୍ଧିତ କର୍ମନିୟୁକ୍ତି ଆଇନ୍ ଅନୁଯାୟୀ ପୁରୁଷ ଓ ମହିଳା ଉଭୟ କେତେ ମଜୁରୀ ପାଇବା ଉଚିତ ?
- ମଜୁରୀ ପାଇବାକୁ ନେଇ ଜାତୀୟ ଗ୍ରାମୀଣ ନିର୍ଦ୍ଧିତ କର୍ମନିୟୁକ୍ତି ଆଇନ୍‌ରେ ଆଉ କିଛି ନିୟମ ରହିଛି କି ?
- ତେଣୁ ଜାତୀୟ ଗ୍ରାମୀଣ ନିର୍ଦ୍ଧିତ କର୍ମନିୟୁକ୍ତି ଆଇନ୍‌ରୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବାରେ ପଞ୍ଚାୟତ ଅନୁଷ୍ଠାନର ଭୂମିକା କଣ ସବୁ ରହିଛି ?

ଯୋଗାଯୋଗ ପାଇଁ ସୂଚନା

ବିଷୟବସ୍ତୁ : ଜାତୀୟ ଗ୍ରାମୀଣ ନିର୍ଦ୍ଧିତ କର୍ମନିୟୁକ୍ତି ଆଇନ୍‌ରୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବାରେ ପଞ୍ଚାୟତ ଅନୁଷ୍ଠାନର ଭୂମିକା ।

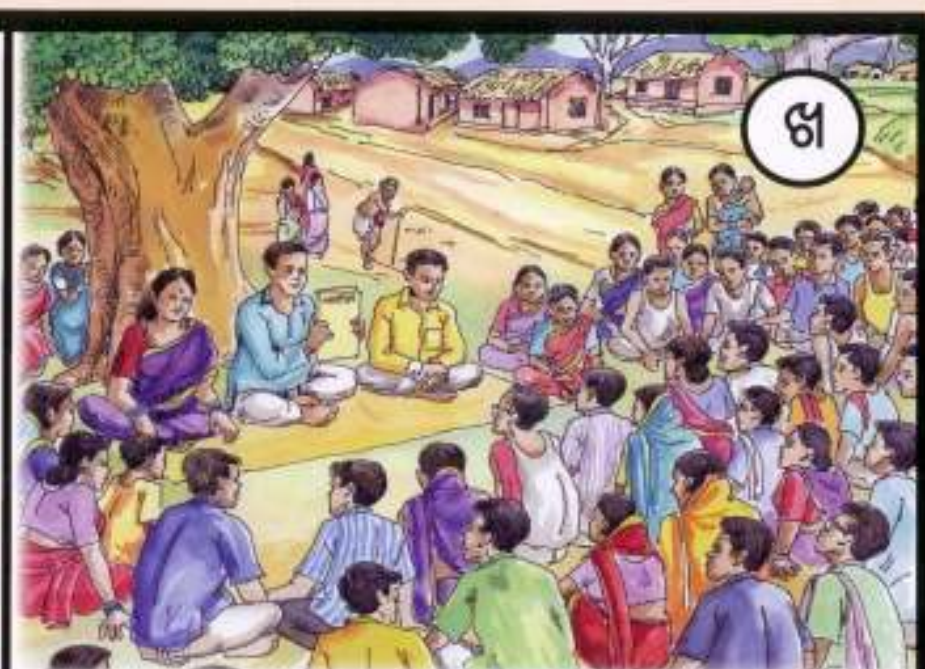
ଶିକ୍ଷଣୀୟ ବିନ୍ଦୁ :

- ସରପଞ୍ଚ ଓ ଖାର୍ଚ୍ଚମେୟକ ଉଭୟ ସହଯୋଗର ହାର ବଦଳାଇ ଦରକାର ।
- ସରପଞ୍ଚ ଓ ଖାର୍ଚ୍ଚମେୟକ ପଦ୍ଧାତ୍ମକ ବା ଗ୍ରାମ ସଭାରେ ଜାତୀୟ ଗ୍ରାମୀଣ ନିର୍ଦ୍ଧିତ କର୍ମନିୟୁକ୍ତି ଆଇନ୍ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଆଲୋଚନା କରିବା ସହ ଏହି ଯୋଜନାର ଅଗ୍ରଗତି ବିବରଣୀ ଜଣାଇବା ଦରକାର ।
- ପ୍ରକୃତ ହିତାଧିକାରୀ ଚିତ୍ରଟି ଓ ପଞ୍ଜିକୃତ କରି ଗ୍ରାମବାସୀଙ୍କ ଉପସ୍ଥିତିରେ କର୍ମକାର୍ଯ୍ୟ ବଞ୍ଚନ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ।
- ପ୍ରତ୍ୟେକ ପରିବାରର ସାଧାରଣଙ୍କୁ ବାର୍ଷିକ ୧୦୦ ଦିନର କାର୍ଯ୍ୟ ଯୋଗାଣ ତଥା ଦୈନିକ ୬ ଘଣ୍ଟା କାମ କଲେ ୪୦ କା (୨୦୦୬ ଠାରୁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟରେ କାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଥିବା) ମଜୁରୀ ଦିଆଯିବ ।
- ପୁରୁଷ ଓ ମହିଳା ଉଭୟ ସମାନ ମଜୁରୀ ପାଇଲେ କି ନାହିଁ ପଞ୍ଚାୟତ ତଦାତ୍ମକ କରିବା ଦରକାର ।
- ଜାତୀୟ ଗ୍ରାମୀଣ ନିର୍ଦ୍ଧିତ କର୍ମନିୟୁକ୍ତି ଆଇନ୍‌ର ପରିବର୍ଦ୍ଧିତ ନିୟମ ଦ୍ୱିତୀୟ ମାସ ୨୦୦୬ ଅନୁଯାୟୀ, ଦୁଇ ପ୍ରକାର ମାଟିକାମ ପାଇଁ ନିମ୍ନରେ ବର୍ଣ୍ଣିତ ମଜୁରୀ ପ୍ରଦାନ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ।

- ଚୌକା ପାଇଁ ୧୦' x ୧୦' x ୧' = ୧୦୦ sft. (୨.୮୩ cum) ସାଧାରଣ ମାଟି ଖୋଳିଲେ ୪ ୧୦୦.୦୦କା, ଚାଣି ମାଟି ଖୋଳିଲେ ୪ ୧୩୫.୦୦କା ଓ ପଥୁରିଆ ମାଟି ଖୋଳିଲେ ୪ ୨୧୦.୦୦ ହିସାବରେ ମଜୁରୀ ପାଇବା ପାଇଁ ହବଦାର ।
- ଆହୁରି ମଧ୍ୟ ଜାତୀୟ ଗ୍ରାମୀଣ ନିର୍ଦ୍ଧିତ କର୍ମନିୟୁକ୍ତି ଆଇନ୍ ଅନୁଯାୟୀ ସପ୍ତାହରେ ଅତି କମରେ ଥରେ ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କୁ ମଜୁରୀ ଦିଆଯିବା ଆବଶ୍ୟକ ମାତ୍ର କୌଣସି ପରିସ୍ଥିତିରେ ଏହା ୧୫ ଦିନରୁ ଅଧିକ ହେବ ନାହିଁ । ଯଦି ମଜୁରୀ ପ୍ରଦାନରେ ୧୫ ଦିନରୁ ବିକଳ ଘଟେ ତେବେ ୧୯୩୬ ମସିହା ଆଇନ୍‌ରେ ଥିବା ମଜୁରୀ କ୍ଷତିପୂରଣ ପାଇବା ପାଇଁ ହବଦାର ହେବେ ।
- ଶ୍ରମିକମାନେ କାର୍ଯ୍ୟସମୟରେ ବ୍ୟବହାର କରୁଥିବା ଟୁଟି, କୋଦାଳ ଆଦି ସାମଗ୍ରୀ ପାଇଁ ମଧ୍ୟ ଅର୍ଥ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ ଅଥବା ପଞ୍ଚାୟତ ତରଫରୁ ସାମଗ୍ରୀ ଗୁଡ଼ିକ ଯୋଗାଇ ଦିଆଯିବ ।
- ସର୍ବସାଧାରଣ ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ ମଞ୍ଚର ଭୋଲଗର ଏକ ନକଲ ପଞ୍ଚାୟତ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ରହିବ ।
- ପଞ୍ଚାୟତ ଓ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସଂଯୋଜନା ଓ ସମନ୍ୱୟ ରଖିବା ସହ ଗ୍ରାମୀଣ ନିର୍ଦ୍ଧିତ କର୍ମନିୟୁକ୍ତି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମକୁ ସମ୍ପର୍କରେ ସହ ସମ୍ପାଦନ କରିବା ପଞ୍ଚାୟତର ଅନ୍ୟତମ ଭୂମିକା ।

ଚିତ୍ର ନଂ-୮

ଜାତୀୟ ଗ୍ରାମୀଣ ନିର୍ଦ୍ଧିତ କର୍ମନିୟୁକ୍ତି ଆଇନ୍

ଚିତ୍ର ନଂ - ୯

ବିଶ୍ଳେଷଣାତ୍ମକ ପ୍ରଶ୍ନାବଳୀ :

- 'କ' ଚିତ୍ରରେ ତୁମେ କଣ ଦେଖୁଛ ?
- ଚିତ୍ରରେ ମହିଳା ସରପଞ୍ଚ, ଓଡ଼ିମେମ୍ବର ଓ ଗ୍ରାମସାଥୀ ଲୋକଙ୍କୁ କ'ଣ ବୁଝାଇଛନ୍ତି ?
- ସେମାନେ କି ସଭା କରୁଛନ୍ତି ?
- ପଞ୍ଚାୟତ ବୈଠକରେ ଜାତୀୟ ଗ୍ରାମୀଣ ନିର୍ଦ୍ଧିତ କର୍ମନିୟୁକ୍ତି ଆଇନ୍‌ର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତା ବିଷୟରେ ଆଲୋଚନା ହେବା ଆବଶ୍ୟକ କି ?
- ଚିତ୍ରରେ ତାର ଚିହ୍ନ ଦିଆଯାଇଥିବା ଛବିଚିତ୍ରକୁ କ'ଣ କ'ଣ ?
- ପଞ୍ଚାୟତ ବୈଠକରେ ଜାତୀୟ ଗ୍ରାମୀଣ ନିର୍ଦ୍ଧିତ କର୍ମନିୟୁକ୍ତି ଆଇନ୍ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଓ

ଆବେଦନ ପର୍ଯ୍ୟାୟ, ଜବ୍‌କାର୍ଡ, ମଲୁରୀ ଓ ଭଲ ଉତ୍ପାଦି ବିଷୟରେ ଆଲୋଚନା କରାଯିବା ଦରକାର କି ?

- 'ଖ' ଚିତ୍ରର ଉପରିଭାଗରେ ଲୋକମାନେ କ'ଣ କରୁଛନ୍ତି ?
- ଠିଆ ହୋଇ କଥାବାର୍ତ୍ତା କରୁଥିବା ଲୋକ ଦୁଇଜଣ କିଏ ?
- ଜାତୀୟ ଗ୍ରାମୀଣ ନିର୍ଦ୍ଧିତ କର୍ମନିୟୁକ୍ତି ଆଇନ୍‌ରେ ସରପଞ୍ଚ ଓ କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ ଅଧିକାରୀଙ୍କର କଣ ଦାୟିତ୍ୱ ରହିଛି ?
- 'ଗ' ଚିତ୍ରରେ ତୁମେ କ'ଣ ଦେଖୁଛ ?
- ଗ୍ରାମ ଗୋଜଗାର ସେବକଙ୍କ ଦାୟିତ୍ୱ କ'ଣ ?

ଯୋଗାଯୋଗ ପାଇଁ ସୂଚନା

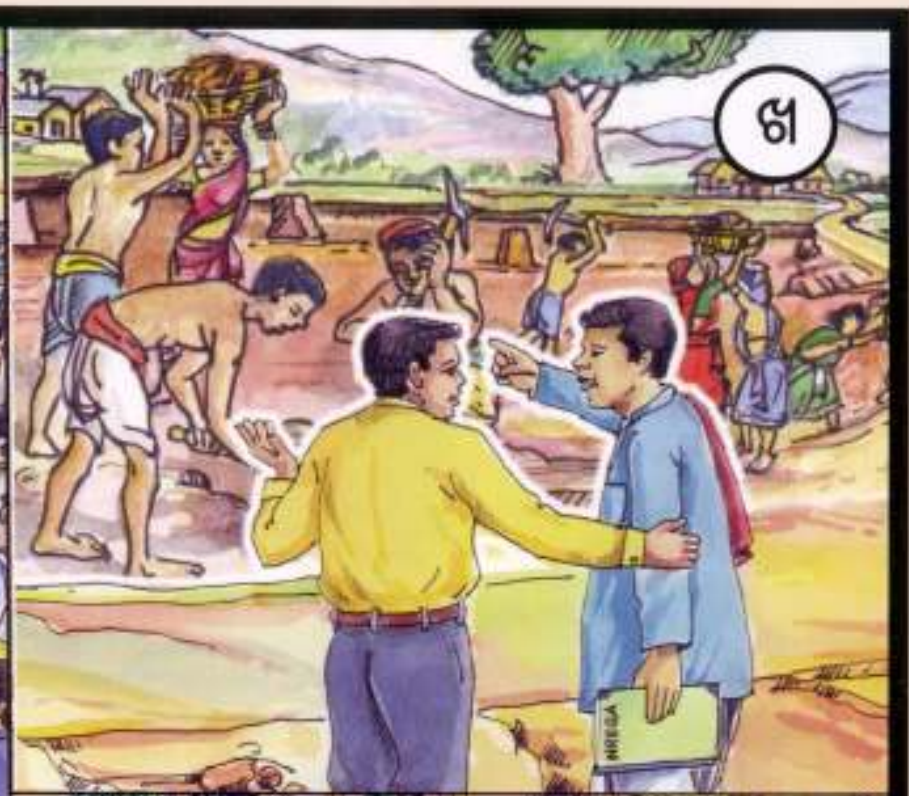
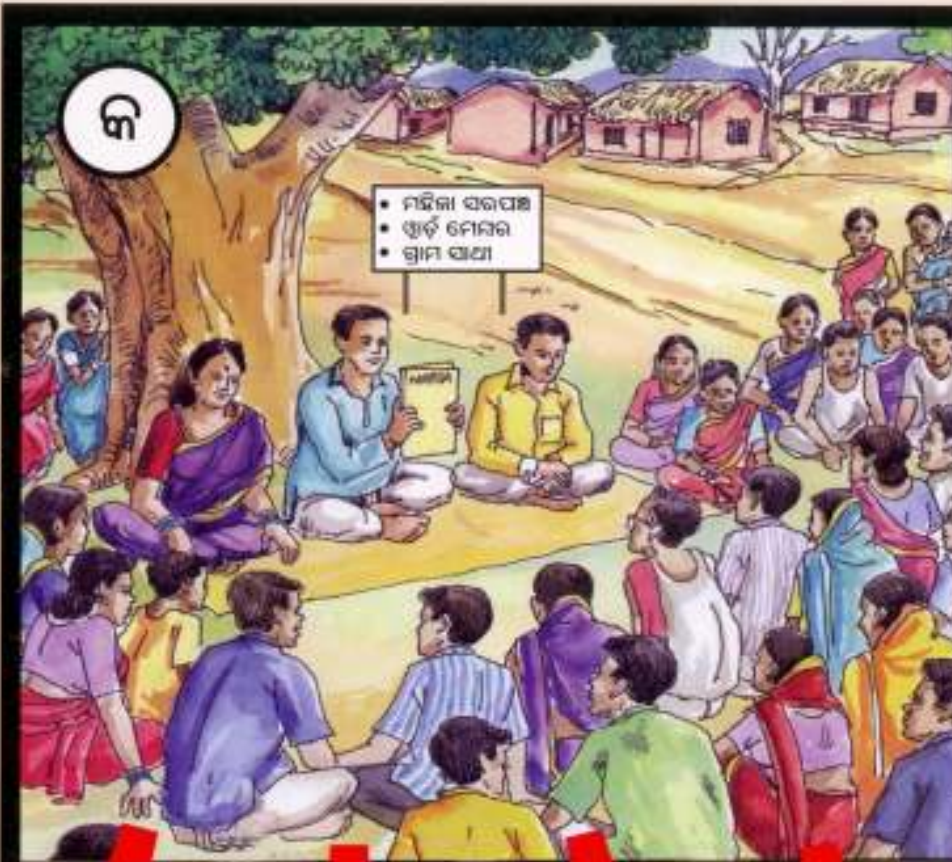
ବିଷୟବସ୍ତୁ : ଜାତୀୟ ଗ୍ରାମୀଣ ନିର୍ଦ୍ଧିତ କର୍ମନିୟୁକ୍ତି ଆଇନ୍‌କୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବାରେ ପଞ୍ଚାୟତ ଅନୁଷ୍ଠାନର ଭୂମିକା ।

ଶିକ୍ଷଣୀୟ ବିନ୍ଦୁ :

- ପଞ୍ଚାୟତ ସ୍ତରୀୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ମାସିକ ବୈଠକରେ ଜାତୀୟ ଗ୍ରାମୀଣ ନିର୍ଦ୍ଧିତ କର୍ମନିୟୁକ୍ତି ଆଇନ୍‌ର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଆଲୋଚନା କରିବା ସମୟରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ବିଷୟଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରତି ଧ୍ୟାନ ଦେବା ଆବଶ୍ୟକ ।
  - ଜାତୀୟ ଗ୍ରାମୀଣ ନିର୍ଦ୍ଧିତ କର୍ମନିୟୁକ୍ତି ଆଇନ୍ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଗ୍ରାମବାସୀଙ୍କୁ ସୂଚନା ଦେବା ।
  - ଯୋଜନା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି ହିତାଧିକାରୀ ଚିହ୍ନଟ କରିବା ।
  - ଆବେଦନ କରିବାକୁ ଚାହୁଁଥିବା ଲୋକମାନଙ୍କୁ ପର୍ଯ୍ୟାୟୋଚ୍ଚାଳନା ଦେବା ।
  - ଜବ୍ କାର୍ଡ ବଣ୍ଟନ ଓ କାର୍ଯ୍ୟ ବଣ୍ଟନକୁ ନିର୍ଦ୍ଧିତ କରାଇବା ।
  - ନିୟମିତ ମଲୁରୀ ଓ ଭଲ ପ୍ରଦାନ କରିବା
- ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ନିଷ୍ପତ୍ତି କ୍ରମେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଗ୍ରାମପଞ୍ଚାୟତରେ ଏବଂ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଗ୍ରାମରେ ନୂତନ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କୁ ନିୟୁକ୍ତି ଦିଆଯାଉଛି । ଯେଉଁମାନେ ଗ୍ରାମ ଏବଂ ପଞ୍ଚାୟତ ସ୍ତରରେ ଆଇନ୍‌କୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଇବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିବେ ।

- ପ୍ରତ୍ୟେକ ଗ୍ରାମ ପଞ୍ଚାୟତରେ ଜଣେ 'ଗ୍ରାମ ଗୋଜଗାର ସେବକ' GRS ରହିବେ । ତାଙ୍କୁ ସରକାରଙ୍କ ତରଫରୁ ମାସିକ ୨୦୦୦ ଟଙ୍କା ଭତ୍ତା ଆକାରରେ ଦିଆଯିବ ଏବଂ ସେ ପଞ୍ଚାୟତରେ ଏହି ଯୋଜନାର ସମସ୍ତ କାରକପତ୍ର ଲେଖିବା ତଥା କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକୁ ତଦାରଖ ଏବଂ ଏଥି ସମ୍ବନ୍ଧିତ ସାଧାରଣ ସମସ୍ୟାକୁ ସମାଧାନ କରିବେ ।
- କାର୍ଯ୍ୟ ମାଗିବାର ଅଥବା କାର୍ଯ୍ୟ ଚାହୁଁଥିବା ଦିନର ପନ୍ଦର ଦିନ ମଧ୍ୟରେ କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ, ଶ୍ରମିକ ଜଣକ ବେରୋଜଗାରୀ ଭାଗ ପାଇବା ପାଇଁ ହକ୍ ଦେବେ ।
- ବେରୋଜଗାରୀ ଭାଗ ପ୍ରଦାନର ଦାୟିତ୍ୱ ବୁକ୍ ପ୍ରକାରରେ ବୁକ୍ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଅଧିକାରୀ / ବି.ଡ଼ି.ଓ.ଙ୍କର ରହିବ ଏବଂ ଏହା ଗ୍ରାମ ପଞ୍ଚାୟତରେ ସାପ୍ତାହିକ ଭାବେ ବିତରଣ କରାଯିବ ।
- ଆଇନ୍ ଅନୁଯାୟୀ କାମ ନପାରିଥିବା ପୁଅମ ଏକମାସ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ, ବେରୋଜଗାରୀ ଭାଗ ଦୈନିକ ମଲୁରୀର ଏକ ଚତୁର୍ଥାଂଶ ଏବଂ ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟ ପାଇଁ ଦୈନିକ ମଲୁରୀର ଅଧା ଆକାରରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ ।

ଜାତୀୟ ଗ୍ରାମୀଣ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କର୍ମନିଯୁକ୍ତି ଆଇନ୍

ଚିତ୍ର ନଂ - ୧୦

ବିଶ୍ଳେଷଣାତ୍ମକ ପ୍ରଶ୍ନାବଳୀ :

- ଏହି ଚିତ୍ରରେ କ'ଣ ଦେଖୁଛ ?
- ଚିତ୍ରରେ ଲୋକମାନେ ଟେବୁଲ୍ ଚାରିପଟେ ବସି କ'ଣ କରୁଛନ୍ତି ?
- ଏହା କି ସଭା ?
- ଏହି ଜିଲ୍ଲାପରିଷଦସଭା କେଉଁମାନଙ୍କୁ ନେଇ ପରିଚାଳନା କରାଯାଏ ?
- ଚିତ୍ରର ଉପରିଭାଗରେ ଥିବା ଛବିରେ ଲୋକମାନେ ଫାଇଡା, ଟୋକେଇ ଧରି କ'ଣ କରୁଛନ୍ତି ?
- ଏହି ସଭାରେ କେଉଁ ବିଷୟରେ ଆଲୋଚନା କରାଯାଉଛି ବୋଲି ତୁମେ ଜାଣୁଛ ?
- ଜାତୀୟ ଗ୍ରାମୀଣ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କର୍ମନିଯୁକ୍ତି ଆଇନ୍‌କୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ପାଇଁ ଜିଲ୍ଲା ପରିଷଦର କ'ଣ ଭୂମିକା ରହିଛି ?

ଯୋଗାଯୋଗ ପାଇଁ ସୂଚନା

ବିଷୟବସ୍ତୁ : ଜାତୀୟ ଗ୍ରାମୀଣ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କର୍ମନିଯୁକ୍ତି ଆଇନ୍‌କୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବାରେ ଜିଲ୍ଲାପରିଷଦର ଭୂମିକା ।

ଶିକ୍ଷଣୀୟ ବିନ୍ଦୁ :

- ଜିଲ୍ଲା ସ୍ତରୀୟ ଯୋଜନା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା ଜିଲ୍ଲାପରିଷଦର ଏକ ଭୂମିକା ।
- ଜିଲ୍ଲାରେ ଜାତୀୟ ଗ୍ରାମୀଣ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କର୍ମନିଯୁକ୍ତି ଆଇନ୍‌ର ଅଗ୍ରଗତି ସମୀକ୍ଷା କରି ଉପଯୁକ୍ତ ପରାମର୍ଶ ଦେଇ ସହଯୋଗ କରିବା ଜିଲ୍ଲାପରିଷଦର ଆଉ ଏକ ଭୂମିକା ।
- ଅବହେଳିତ ପଞ୍ଚାୟତଗୁଡ଼ିକୁ ଧ୍ୟାନ ଦେବା ସହ ମହିଳା ଓ ଭିନ୍ନଶ୍ରମ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କୁ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେବା ଜିଲ୍ଲାପରିଷଦର ଅନନ୍ୟ ଏକ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଭୂମିକା ।
- ଜିଲ୍ଲା ପରିଷଦବ୍ୟତୀତ ଦାୟିତ୍ୱରେ ଥିବା ଅଧିକାରୀମାନେ -
  - ଜିଲ୍ଲା ସ୍ତରରେ -
    - ◆ ଜିଲ୍ଲା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ସଂଯୋଜକ (ଜିଲ୍ଲାପାଳ)
    - ◆ ପ୍ରକଳ୍ପ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ, ଡି.ଆର୍.ଡି.ଏ,
  - ବ୍ଲକ୍ ସ୍ତରରେ -
    - ◆ ବ୍ଲକ୍ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଅଧିକାରୀ
  - ପଞ୍ଚାୟତ ସ୍ତରରେ -
    - ◆ ସଭାପତି
    - ◆ କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହୀ ଅଧିକାରୀ
    - ◆ ଗ୍ରାମ ରୋଜଗାର ସେବକ
  - ଗ୍ରାମ ସ୍ତରରେ -
    - ◆ ଷ୍ଟାର୍ଟ ମେମ୍ବର
    - ◆ ଗାଁ ସାଥୀ

ଶିଳ୍ପ ପରିଷଦ ବୈଠକ

ଜାତୀୟ ଗ୍ରାମୀଣ ନିର୍ଦ୍ଧିତ କର୍ମନିୟୁକ୍ତି ଆଇନ୍

ଚିତ୍ର ନଂ - ୧୧

ବିଶ୍ଳେଷଣାତ୍ମକ ପ୍ରଶ୍ନାବଳୀ :

- ଚିତ୍ରରେ ରୂମେ କ'ଣ ଦେଖୁଛ ?
- 'କ' ଚିତ୍ରରେ ଚୌକିରେ ବସିଥିବା ଅଧିକାରୀ ଜଣକ କିଏ ?
- ଗାଁ / ପଞ୍ଚାୟତର ସୁବିଧା ଅସୁବିଧା କୁଝିବା ପାଇଁ ରୁଜ୍ଞ ସଭାରେ କେଉଁ ଅଧିକାରୀ ରହିଛନ୍ତି ?
- ଜାତୀୟ ଗ୍ରାମୀଣ ନିର୍ଦ୍ଧିତ କର୍ମନିୟୁକ୍ତି ଆଇନ୍‌କୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବାରେ ଗୋଷ୍ଠୀ ଉନ୍ନୟନ ଅଧିକାରୀ (ବି.ଡି.ଓ)ଙ୍କର କଣ ଭୂମିକା ରହିଛି ?
- 'ଖ' ଚିତ୍ରରେ ଚିପ୍ପା ଗାଡ଼ିରେ ଆସିଥିବା ଅଧିକାରୀ ଜଣକ କିଏ ?
- ଛବିରେ ପୁରୁଷ ଓ ମହିଳାମାନେ କ'ଣ କରୁଛନ୍ତି ?
- ପ୍ରକଳ୍ପ ଅଧିକାରୀ, ଡି.ଆର.ଡି.ଏ. କେଉଁ ବିଷୟରେ ପଚାରି ରୁହୁଛନ୍ତି ?
- ଜାତୀୟ ଗ୍ରାମୀଣ ନିର୍ଦ୍ଧିତ କର୍ମନିୟୁକ୍ତି ଆଇନ୍‌କୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବାରେ ପ୍ରକଳ୍ପ ଅଧିକାରୀ, ଡି.ଆର.ଡି.ଏ.ଙ୍କର କି ଭୂମିକା ଅଛି ?
- 'ଗ' ଛବିରେ ଥିବା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମଟି କି ଅର୍ଥାତ୍ ?
- ସମ୍ଭାଷଣ କିଲ୍ଲାପା ସୁବିଧା / ଅସୁବିଧା କୁଝିବା ପାଇଁ କେଉଁ ଅଧିକାରୀ ରହିଛନ୍ତି ?
- ଜାତୀୟ ଗ୍ରାମୀଣ ନିର୍ଦ୍ଧିତ କର୍ମନିୟୁକ୍ତି ଆଇନ୍‌କୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବାରେ କିଲ୍ଲାପାଙ୍କର କଣ ଭୂମିକା ରହିଛି ?

ଯୋଗାଯୋଗ ପାଇଁ ସୂଚନା

ବିଷୟବସ୍ତୁ : ଜାତୀୟ ଗ୍ରାମୀଣ ନିର୍ଦ୍ଧିତ କର୍ମନିୟୁକ୍ତି ଆଇନ୍‌କୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବାରେ ପ୍ରଶାସନର ଭୂମିକା ।

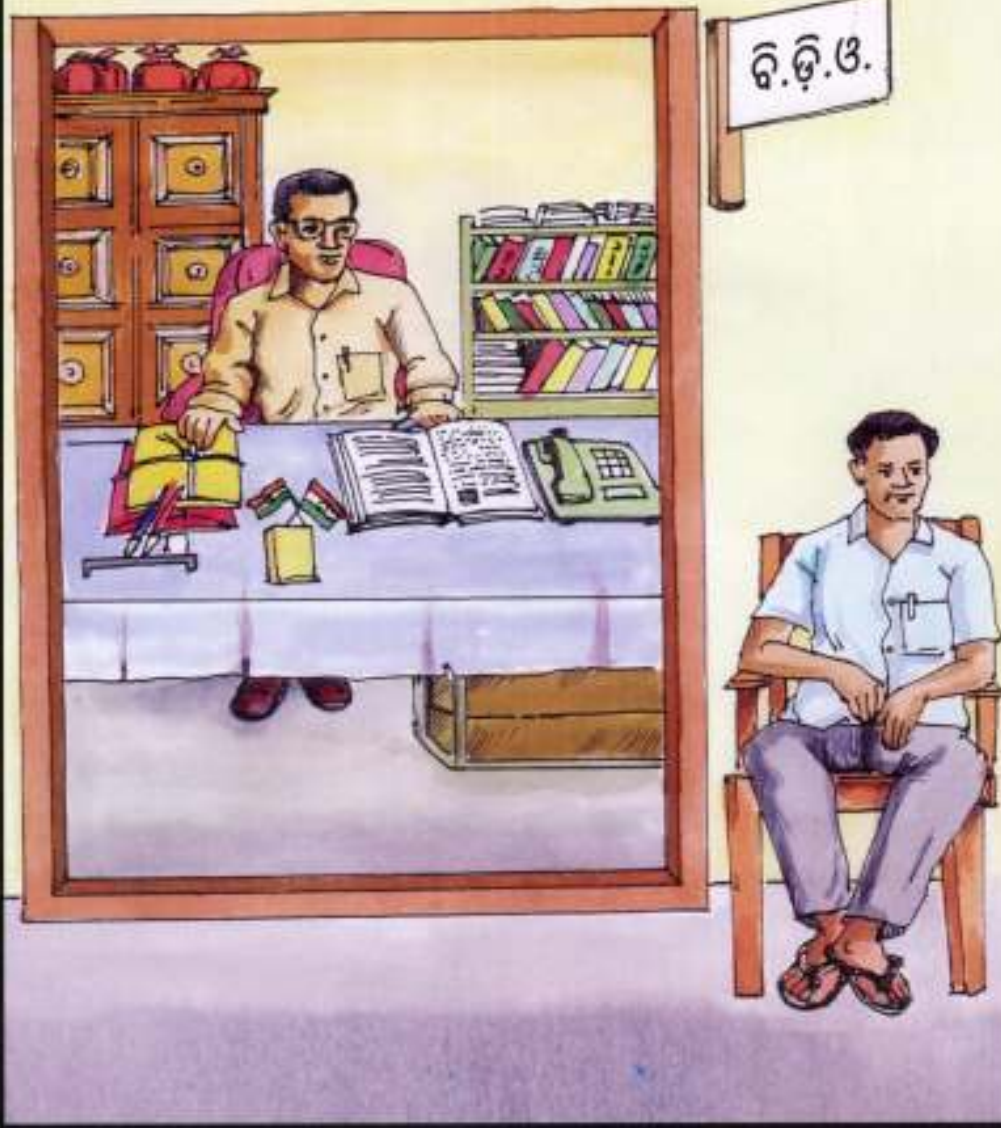
ଶିକ୍ଷଣୀୟ ବିନ୍ଦୁ :

- ରୁଜ୍ଞ ସଭାରେ ଗୋଷ୍ଠୀ ଉନ୍ନୟନ ଅଧିକାରୀ ଜାତୀୟ ଗ୍ରାମୀଣ ନିର୍ଦ୍ଧିତ କର୍ମନିୟୁକ୍ତି ଯୋଜନାରେ କାମ ପଞ୍ଜିକରଣ, କର୍ମ କାର୍ତ୍ତର ତାଲିକା ସଂଗ୍ରହ କରିବା ଓ ସଠିକ୍ ହିତାଧିକାରୀ ଚିହ୍ନଟାକରଣ ଯୋଜନା କି ନାହିଁ ତଦାଞ୍ଚନା କରିବା ଆବଶ୍ୟକ । ଏତଦ୍ ବ୍ୟତୀତ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଦାୟିତ୍ଵ ରହିବ । ଯଥା -
  - ପ୍ରତି ଗ୍ରାମ ପଞ୍ଚାୟତରେ ଆବେଦନ ପତ୍ରର ୧୫ ଦିନ ମଧ୍ୟରେ କାମ ଦିଆଯାଇଛି କି ନାହିଁ
  - ପଞ୍ଚାୟତ ସଭାରେ ଜାତୀୟ ଗ୍ରାମୀଣ ନିର୍ଦ୍ଧିତ କର୍ମନିୟୁକ୍ତି ଆଇନ୍ ସମ୍ପର୍କରେ ସୂଚନା ପ୍ରଦାନ ପାଇଁ ସାଧାରଣ ବୈଠକ ବୃକାଳ ଆଲୋଚନା କରିବା
  - ମଞ୍ଜର ରୋଲ୍ ସଠିକ୍ ଲିପିବଦ୍ଧ କରିବା
  - ଗ୍ରାମ୍ୟସ୍ତରୀୟ ବୈଠକ ଓ କାର୍ଯ୍ୟର ସଠିକ୍ ଲିପିବଦ୍ଧଣ ସଂଗ୍ରହ କରିବା
  - ଜାତୀୟ ଗ୍ରାମୀଣ ନିର୍ଦ୍ଧିତ କର୍ମନିୟୁକ୍ତି ଆଇନ୍‌ର ନୀତି ନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେଉଛି କି ନାହିଁ ତଦାଞ୍ଚନା କରିବା
  - ରୁଜ୍ଞ ସଭାରେ ଅଭିଯୋଗ ପଞ୍ଜିକରଣ ଖାତା ରଖିବା
- ଗ୍ରାମ୍ୟ ସ୍ତରୀୟ ଆପଣି ଅଭିଯୋଗକୁ ସମାଧାନ ନିମନ୍ତେ ଗୁରୁତ୍ଵ ଦେବା
- ଜାତୀୟ ଗ୍ରାମୀଣ ନିର୍ଦ୍ଧିତ କର୍ମନିୟୁକ୍ତି ଯୋଜନା କାର୍ଯ୍ୟର ଅବକଳ ଲୋକମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ଲାଗିପାରିବେ ସେଥିପାଇଁ ଧ୍ୟାନ ଦେବା ଓ ସାମାଜିକ ସମସ୍ୟା ପ୍ରତି ଦୃଷ୍ଟି ଦେବା ମଧ୍ୟ ଗୋଷ୍ଠୀ ଉନ୍ନୟନ ଅଧିକାରୀଙ୍କର ଦାୟିତ୍ଵ ଓ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ।
- ଗ୍ରାମ୍ୟସ୍ତରୀୟ ବାସିଥିବା ଜାତୀୟ ଗ୍ରାମୀଣ ନିର୍ଦ୍ଧିତ କର୍ମନିୟୁକ୍ତି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ନିୟମାନୁଯାୟୀ ହେଉଛି କି ନାହିଁ ବିଭିନ୍ନ ମାଧ୍ୟମରେ ସୂଚନା ସଂଗ୍ରହ କରି ବା ଗ୍ରାମ୍ୟ ପରିଦର୍ଶନ କରି ତଦାଞ୍ଚନା କରିବାରେ ପ୍ରକଳ୍ପ ଅଧିକାରୀ, ଡି.ଆର.ଡି.ଏ.ଙ୍କର ଭୂମିକା ମଧ୍ୟ ରହିଛି ।
- ସେହିପରି ଜାତୀୟ ଗ୍ରାମୀଣ ନିର୍ଦ୍ଧିତ କର୍ମନିୟୁକ୍ତି ଆଇନ୍‌କୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ପାଇଁ କିଲ୍ଲା ପ୍ରଶାସନର କିଲ୍ଲାପା, ପ୍ରକଳ୍ପ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ, ଡି.ଆର.ଡି.ଏ. ଭୂମିକା ଅତ୍ୟନ୍ତ ଗୁରୁତ୍ଵପୂର୍ଣ୍ଣ । ଯେମିତିକି ଗାଁଠାରୁ ରୁଜ୍ଞ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମସ୍ତ କାମ ନିୟମାନୁଯାୟୀ ହେଉଛି କି ନାହିଁ ତଦାଞ୍ଚନା କରିବା, ଗ୍ରାମୀଣ ନିର୍ଦ୍ଧିତ କର୍ମନିୟୁକ୍ତି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଅଭିଯୋଗ ଉପରେ ଉଚିତ୍ ପଦକ୍ଷେପ ନେବା, ଗ୍ରାମୀଣ ନିର୍ଦ୍ଧିତ କର୍ମନିୟୁକ୍ତି ଆଇନ୍ ସମକ୍ଷରେ ସୂଚନା ଲୋକମାନଙ୍କ ପାଖରେ ପହଞ୍ଚାଇବା ପାଇଁ ଗୋଷ୍ଠୀ ଉନ୍ନୟନ ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ ପରାମର୍ଶ ଦେବା ଉଚିତ୍ ।

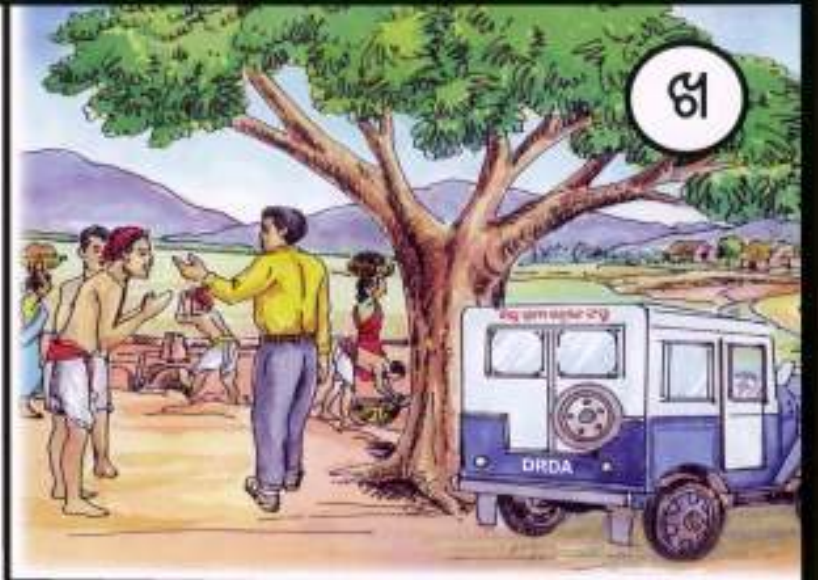

କ

ପଞ୍ଚାୟତ ସମିତି କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ

ଖ

ଗ

ଜାତୀୟ ଗ୍ରାମୀଣ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କର୍ମନିୟୁକ୍ତି ଆଇନ୍

ଚିତ୍ର ନଂ - ୧୨

ବିଶ୍ଳେଷଣାତ୍ମକ ପ୍ରଶ୍ନାବଳୀ :

- ଏହି ଚିତ୍ରରେ କଣ ଦେଖୁଛ ?
- 'କ' ଛବିରେ ମହିଳାମାନେ କ'ଣ କରୁଛନ୍ତି ?
- ଏପରି ତୁମ ଅଞ୍ଚଳରେ ମହିଳାମାନଙ୍କର କିଛି ଦଳ ଅଛି କି ?
- ଗାଁରେ ସ୍ୱୟଂ ସହାୟକ ଗୋଷ୍ଠୀ କାହିଁକି ରହିଛି ?
- 'ଖ' ଛବିରେ ମହିଳା ଓ ପୁରୁଷମାନେ ଏକାଠି କ'ଣ କରୁଛନ୍ତି ?
- ଗାଁ ବା ପଞ୍ଚାୟତରେ ଏପରି ସଂଗଠନ ଅଛି କି ?
- ଏହି ସଂଗଠନର କାମ କଣ ?
- ତୁମ ଅଞ୍ଚଳରେ ଏହି ଦୁଇଟି ସଂଗଠନକୁ ଛାଡ଼ି ଆଉ କିଛି ସଂଗଠନ ଅଛି କି ?
- ସେହି ସଂଗଠନ ଗୁଡ଼ିକର କାମ କଣ ?
- 'ଗ' ଛବିରେ ମହିଳା ଓ ପୁରୁଷମାନେ ଦରଖାସ୍ତ ଧରି କେଉଁ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମକୁ ଯାଉଛନ୍ତି ?
- ସେମାନେ ପଞ୍ଚାୟତ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟକୁ କାହିଁକି ଯାଉଛନ୍ତି ?
- ଜାତୀୟ ଗ୍ରାମୀଣ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କର୍ମନିୟୁକ୍ତି ଆଇନ୍‌କୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ପାଇଁ ଲୋକ ସଂଗଠନ ଗୁଡ଼ିକର କି ଭୂମିକା ରହିଛି ।

ଯୋଗାଯୋଗ ପାଇଁ ସୂଚନା

ବିଷୟବସ୍ତୁ : ଜାତୀୟ ଗ୍ରାମୀଣ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କର୍ମନିୟୁକ୍ତି ଆଇନ୍ ଜନିତ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ଲୋକସଂଗଠନର ଭୂମିକା

ଶିକ୍ଷଣୀୟ ବିନ୍ଦୁ :

- ତୁମ ଅଞ୍ଚଳରେ ଥିବା ଗ୍ରାମ୍ୟ ସ୍ତରୀୟ ଲୋକ ସଂଗଠନ ଗୁଡ଼ିକ ହେଲା ମହିଳା ସ୍ୱୟଂ ସହାୟକ ଦଳ, ଗ୍ରାମ୍ୟ ଉନ୍ନୟନ କମିଟି, ପଞ୍ଚାୟତ ଉନ୍ନୟନ କମିଟି, କୃଷକ ସଂଘ, ଯୁବକ ସଂଘ ।
- ଜାତୀୟ ଗ୍ରାମୀଣ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କର୍ମନିୟୁକ୍ତି ଆଇନ୍‌କୁ ସଂପର୍କିତ ସହ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ପାଇଁ ନିମ୍ନଲିଖିତ ବିଷୟଗୁଡ଼ିକ ଦିଗରେ ଲୋକ ସଂଗଠନର ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଭୂମିକା ରହିଛି ।
  - ପଲ୍ଲୀସଭା, ଗ୍ରାମସଭା ତଥା ପଞ୍ଚାୟତ ବୈଠକରେ ଯୋଗଦେଇ ଜାତୀୟ ଗ୍ରାମୀଣ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କର୍ମନିୟୁକ୍ତି ଆଇନ୍ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସୂଚନା ପ୍ରଦାନ କରିବା ।
  - ଗ୍ରାମ୍ୟସ୍ତରରେ ଥିବା ଦିନ ମକୂରିଆ, ଦାଦନ ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କୁ ଏହି ଯୋଜନା ଉପରେ ସମସ୍ତ ତଥ୍ୟ ଓ ସୂଚନା ଦେବା ।
  - ଗ୍ରାମ୍ୟ ସମ୍ବନ୍ଧର ସ୍ଥାୟୀ ବିକାଶ ଦିଗରେ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ସଚେତନ କରିବା ।
- ପ୍ରକୃତ ହିତାଧିକାରୀ ଚିହ୍ନଟ କରିବାରେ ସହାୟତା କରିବା ।
- ପଞ୍ଚାୟତ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟରେ ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କ ନାମ ପଞ୍ଜିକରଣ କରି ଜବ୍‌କାର୍ଡ ସଂଗ୍ରହ କରିବା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସୂଚନା ଦେବା ଓ ସହାୟତା କରିବା ।
- ମଜୁରୀ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ସମସ୍ତ ତଥ୍ୟ ଗ୍ରାମବାସୀଙ୍କୁ ଜଣାଇବା ।
- ବେରୋଜଗାରୀ ଗରୀବ ବିଷୟରେ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଧାରଣା ଦେବା ।
- ଜାତୀୟ ଗ୍ରାମୀଣ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କର୍ମନିୟୁକ୍ତି ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ପତ୍ର ପଢ଼ିବାକୁ ସର୍ବସାଧାରଣ ସ୍ଥାନରେ ଲଗାଇ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ସଚେତନ କରିବା ।
- ସ୍ଥାନୀୟ ପଞ୍ଚାୟତ ପ୍ରତିନିଧି ତଥା ସ୍ୱେଚ୍ଛାସେବୀ ସଂଗଠନ ସହ ସୁସମ୍ପର୍କ ରଖି ଏହି ଆଇନ୍‌କୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ଓ ଉତ୍ତୁକୁଥିବା ସମସ୍ୟାକୁ ସମାଧାନ କରିବା ଦିଗରେ ସହଯୋଗର ହାତ ବଢ଼ାଇବା ।
- ଏହି ଆଇନ୍ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ନୂଆ ତଥ୍ୟ ଓ ସୂଚନା ସରକାରଙ୍କ ପାଖରୁ ଆସିଲେ କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହୀଙ୍କ ଠାରୁ ତୁରନ୍ତ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଅବଗତ କରାଇବା ଗତ୍ୟାଦି ।

ଜାତୀୟ ଗ୍ରାମୀଣ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କର୍ମନିୟୁକ୍ତି ଆଇନ୍ ଚିତ୍ର ନଂ - ୧୩

ବିଶ୍ଳେଷଣାତ୍ମକ ପ୍ରଶ୍ନାବଳୀ :

- ଏହି ଚିତ୍ରରେ କଣ ଦେଖୁଛ ?
- ଏହି ଲୋକମାନେ କିଏ ?
- ଚାରିଚକିଆ ଗାଡ଼ିରେ ଆସିଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି ଜଣକ କିଏ ?
- ତୁମ ଅଞ୍ଚଳରେ ଏମ୍.ଏଲ୍.ଏ / ଏମ୍.ପି. ବା କୌଣସି ରାଜନୈତିକ ନେତା ତୁମ ଗାଁକୁ ପରିଦର୍ଶନ କରନ୍ତି କି ?
- ଏମ୍.ଏଲ୍.ଏ. ବା କୌଣସି ରାଜନୈତିକ ନେତା ପରିଦର୍ଶନ ସମୟରେ ଜାତୀୟ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଗ୍ରାମୀଣ କର୍ମନିୟୁକ୍ତି ଆଇନ୍ ସମ୍ପର୍କରେ ବା ଏହା କିପରି କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେଉଛି, ସେ ବିଷୟରେ ଗ୍ରାମବାସୀଙ୍କୁ ପଚାରି ବୁଝନ୍ତି କି ?
- ଏହି ଆଇନକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ଦିଗରେ ନେତାମାନଙ୍କର ଆଗ୍ରହ କିଭଳି ରହିଛି ?
- ଜାତୀୟ ଗ୍ରାମୀଣ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କର୍ମନିୟୁକ୍ତି ଆଇନର ସଫଳ ରୂପାୟନ ନିମନ୍ତେ ରାଜନୈତିକ ନେତାଙ୍କର ଭୂମିକା କିପରି ରହିଛି ?

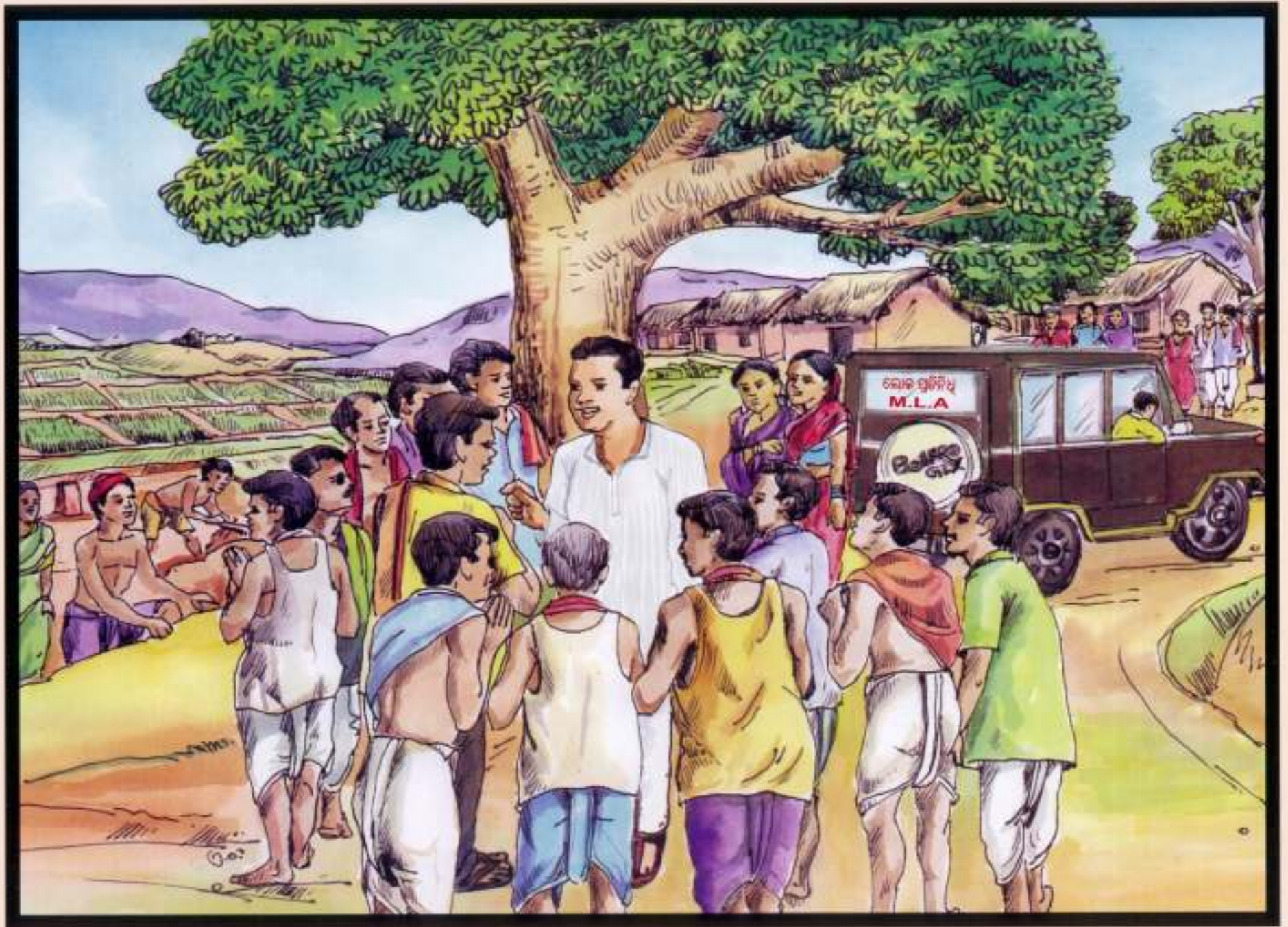
ଯୋଗାଯୋଗ ପାଇଁ ସୂଚନା

ବିଷୟବସ୍ତୁ : ଜାତୀୟ ଗ୍ରାମୀଣ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କର୍ମନିୟୁକ୍ତି ଆଇନର ସଫଳ ରୂପାୟନ ନିମନ୍ତେ ରାଜନୈତିକ ନେତାଙ୍କର ଭୂମିକା

ଶିକ୍ଷଣୀୟ ବିନ୍ଦୁ :

- ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳରେ ଜାତୀୟ ଗ୍ରାମୀଣ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କର୍ମନିୟୁକ୍ତି ଆଇନ୍ ସଂକ୍ରାନ୍ତୀୟ ଦେଖାଦେଉଥିବା ସମସ୍ୟା ଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରତି ରାଜନୈତିକ ନେତାମାନେ ସମ୍ବେଦନଶୀଳ ରହିବା ସେମାନଙ୍କର ଏକ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଭୂମିକା ।
- ଜାତୀୟ ଗ୍ରାମୀଣ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କର୍ମନିୟୁକ୍ତି ଆଇନ୍ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ସୂଚନା ସର୍ବସାଧାରଣଙ୍କ ନିକଟରେ ପହଞ୍ଚାଇବା ନେତାଙ୍କର ଅନ୍ୟତମ ଭୂମିକା ।
- ଏହି ଯୋଜନା କିପରି କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେଉଛି ତଦାରଖ କରିବାରେ ରାଜନୈତିକ ନେତାଙ୍କର ଭୂମିକା ରହିବା ଆବଶ୍ୟକ ।
- ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳ ପରିଦର୍ଶନ ସମୟରେ ଗାଁ ଲୋକମାନଙ୍କ ସହ ଆଲୋଚନା କରି ଲୋକମାନଙ୍କର ସମସ୍ୟାଗୁଡ଼ିକୁ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେଇ ପଞ୍ଚାୟତ ତଥା ପ୍ରଶାସନକୁ ସମାଧାନ ନିମନ୍ତେ ପରାମର୍ଶ ଦେବା ନେତାମାନଙ୍କର ଆଜ ଏକ ଭୂମିକା ।

ଜାତୀୟ ଗ୍ରାମୀଣ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କର୍ମନିଯୁକ୍ତି ଆଇନ୍

ଚିତ୍ର ନଂ - ୧୪

ବିଶ୍ଳେଷଣାତ୍ମକ ପ୍ରଶ୍ନାବଳୀ :

- ଏହି ଚିତ୍ରରେ କଣ ଦେଖୁଛ ?
- ଏଠାରେ କି ସରା ହେଉଛି ?
- ଏହି ସରାରେ କେଉଁମାନେ ଯୋଗଦାନ କରିଛନ୍ତି ?
- ସରାରେ ଗାଷଣ ଦେଉଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି ଜଣକ କିଏ ?
- ଚୌକିରେ ବସିଥିବା ଅନ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ କିଏ ?
- ବୁକ୍ ଓରାୟ ଗ୍ରାମୀଣ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କର୍ମନିଯୁକ୍ତି ଆଇନ୍ କର୍ମଶାଳା ହେବା ବିଷୟରେ ତୁମର ଧାରଣା ଅଛି କି ?
- ବୁକ୍ ଓରାୟ ଗ୍ରାମୀଣ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କର୍ମନିଯୁକ୍ତି ଆଇନ୍ କର୍ମଶାଳା ଲୋକମାନଙ୍କୁ ସହାୟତା କରିବ କି ?
- ବୁକ୍ ଓରାୟ ଗ୍ରାମୀଣ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କର୍ମନିଯୁକ୍ତି ଆଇନ୍ ସଭାକର୍ମଶାଳା ଯୋଜନାରୁ ସଫଳ ରୂପାୟନ ନିମନ୍ତେ ସହାୟକ ହେବ କି ?

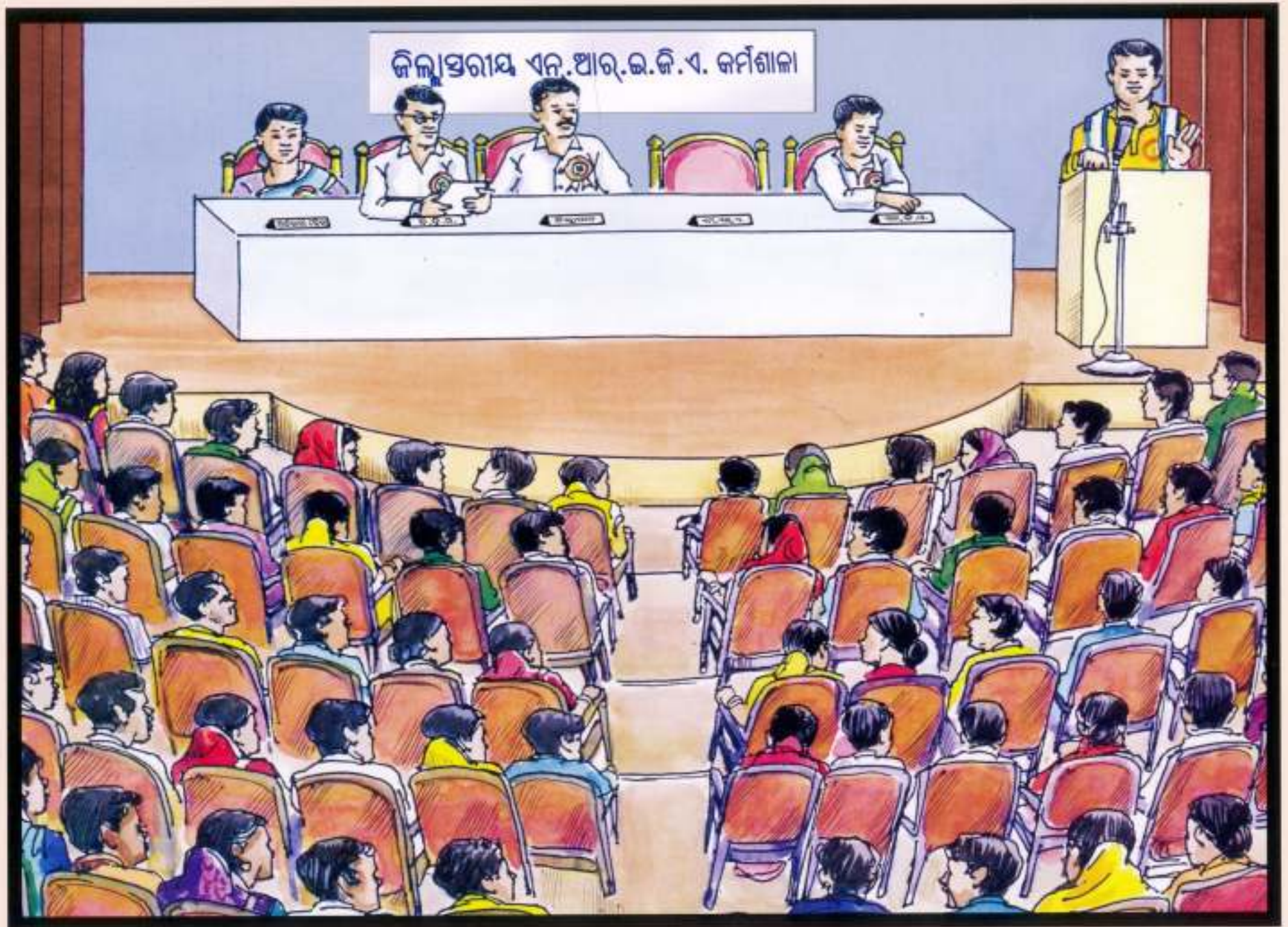
ଯୋଗାଯୋଗ ପାଇଁ ସୂଚନା

ବିଷୟବସ୍ତୁ : ବୁକ୍ ଓରାୟ ଗ୍ରାମୀଣ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କର୍ମନିଯୁକ୍ତି ଆଇନ୍ କର୍ମଶାଳାର ଗୁରୁତ୍ୱ

ଶିକ୍ଷଣୀୟ ବିନ୍ଦୁ :

- ଜାତୀୟ ଗ୍ରାମୀଣ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କର୍ମନିଯୁକ୍ତି ଆଇନ୍‌ର ସଫଳ ରୂପାୟନ ନିମନ୍ତେ ବୁକ୍ ଓରାୟ କର୍ମଶାଳାର ଆବଶ୍ୟକତା ଅତ୍ୟନ୍ତ ଜରୁରୀ ।
- ଏହି କର୍ମଶାଳା ଏମ୍.ଏଲ୍.ଏ., ଜିଲ୍ଲା ପରିଷଦ, ଗୋଷ୍ଠୀ ଉନ୍ନୟନ ଅଧିକାରୀମାନଙ୍କ ସହ ବିଭିନ୍ନ ସ୍ୱେଚ୍ଛାସେବୀ ଅନୁଷ୍ଠାନ, ଲୋକ ସଂଗଠନର କର୍ମକର୍ତ୍ତା ତଥା ଗୋଷ୍ଠୀ ନେତାମାନଙ୍କ ଉପସ୍ଥିତିରେ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ ।
- ବିଭିନ୍ନ ସଚେତନା ପୂଜକ କର୍ମଶାଳା ଓ ସରାରେ ଏମ୍.ଏଲ୍.ଏ., ଜିଲ୍ଲା ପରିଷଦର ତଥ୍ୟକୁ ଯୋଗଦାନ କରାଇ ସରାରେ ଲୋକପ୍ରତିନିଧି ଭାବେ ଉକ୍ତ ଆଇନ୍ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ତଥ୍ୟ ଲୋକମାନଙ୍କ (ମହିଳା ସ୍ୱୟଂ ସହାୟକ ଦଳ, ଗ୍ରାମ୍ୟ ଉନ୍ନୟନ କମିଟି, ପଞ୍ଚାୟତ ଉନ୍ନୟନ କମିଟି, କୃଷକ ସଂଘ, ଯୁବକ ସଂଘ, ପଞ୍ଚାୟତ-ରାଜ ଅନୁଷ୍ଠାନ)ଠାରେ ପହଞ୍ଚାଇବା ନିତ୍ୟ ଆବଶ୍ୟକ ।
- ଏଣୁ ଲୋକମାନଙ୍କର ଦୀର୍ଘତ୍ୟା ଦୂର କରିବା ପାଇଁ ଏହି ଆଇନ୍‌ର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତା ତଥା ପ୍ରତ୍ୟେକ ସ୍ତରରେ ଗ୍ରାମବାସୀଙ୍କଠାରୁ ଆରମ୍ଭ କରି ନେତାଙ୍କ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମସ୍ତଙ୍କର ଦୀର୍ଘତ୍ୟ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ।
- ଜାତୀୟ ଗ୍ରାମୀଣ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କର୍ମନିଯୁକ୍ତି ଆଇନ୍‌କୁ ସଫଳତାର ସହ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ସ୍ତରରେ ଯଥା - ପଞ୍ଚାୟତ ଅନୁଷ୍ଠାନ, ଲୋକ ସଂଗଠନ ଓ ପ୍ରଶାସନର ସହଯୋଗ ଏକାନ୍ତ କାମ୍ୟ ।

N R E G A

ଜାତୀୟ ଗ୍ରାମାଣ ନିର୍ଦ୍ଧିତ କର୍ମନିୟୁକ୍ତି ଥାଇନ

Spread the light of freedom

ଗ୍ରାମ୍ୟ ସ୍ତରୀୟ ଯୋଗାଯୋଗ ପୁସ୍ତିକା